

Jaarrekening

2020

Zeeuwse Museumstichting

20 april 2021

INHOUDSOPGAVE

Bestuursverslag	1
Verslag Raad van Toezicht	15
 Jaarrekening	
Balans per 31 december 2020	18
Staat van baten en lasten 2020	20
<i>Overige gegevens</i>	
- resultaatbestemming	21
- gebeurtenissen na balansdatum	21
Algemene toelichting	22
Toelichting bij de balans per 31 december 2020	24
Toelichting staat van baten en lasten 2020	27
Vaststelling en goedkeuring jaarrekening 2020	37
 Controleverklaring	38
 Bijlage: verdeling prestaties Provincie Zeeland	39

Bestuursverslag 2020

De Zeeuwse Museumstichting, hierna genoemd Zeeuws Museum, gevestigd te Middelburg, Abdij 3, stelt zich ten doel Zeeuws cultureel erfgoed te bewaren, verzamelen, conserveren, onderzoeken, ontsluiten en produceren. De stichting wordt aangestuurd door een directeur/bestuurder, mevrouw M.J. Ruiter. De stichting heeft een Raad van Toezicht en volgt de Code of Cultural Governance (2019).

De samenstelling van de Raad van Toezicht is als volgt:

Mevrouw M. (Mirjam) van Zuijlen, voorzitter
De heer Mr. A.J. (Arjen) Meeuwssen, vicevoorzitter
De heer drs. B. (Bob) J. Crezee
Mevrouw Dr. F. (Francien) Petiet
De heer C. (Kees) Verheijen, penningmeester

Om meer focus aan te brengen in de algemene doelstelling van de stichting is in 2014 de volgende missie geformuleerd: *het verbinden van nieuwe generaties met het erfgoed van Zeeland*. Het Zeeuws Museum is een missie gedreven organisatie. Alle activiteiten van de stichting zijn ten dienste van het realiseren van de missie. De nieuwe focus heeft er onder meer toe geleid dat het museum zich nadrukkelijker naar buiten presenteert met projecten die van maatschappelijke betekenis zijn en op innoverende wijze het Zeeuws erfgoed onder de aandacht brengen van bewoners en bezoekers van Zeeland.

Toekomstbestendig

Het Zeeuws Museum verbindt nieuwe generaties met het erfgoed van Zeeland. In samenwerking met verschillende sectoren van onze maatschappij, waaronder onderwijs, culturele en kunstinstituten, wetenschap, zorginstellingen en het bedrijfsleven, binnen en buiten Zeeland, onderzoekt het Zeeuws Museum wegen om deze verbinding duurzaam tot stand te brengen en te onderhouden. Het Zeeuws Museum is vooruitstrevend en draagt bij aan het positioneren van regionale musea in de wereld van nu en in de toekomst. Het museum vormt een betekenisvol onderdeel van een toekomstbestendige culturele infrastructuur die in belangrijke mate bijdraagt aan het vestigingsklimaat, de economische bestedingen, de toeristische aantrekkingskracht en de leefbaarheid van Zeeland.

Voor iedereen

Het Zeeuws Museum bedient een breed publiek van inwoners en (buitenlandse) bezoekers van Zeeland. Een aantal gratis activiteiten (N8vdN8, openingen, etc.) worden vooral door publiek uit Zeeland bezocht. Het museum draagt bij aan de Zeeuwse leefomgeving die voldoet aan de maatschappelijke behoeften wonen, werken, persoonlijke ontwikkeling en sociaal contact. Het museum zoekt de dialoog met het publiek. Het vraagt van zijn bezoekers een actieve rol zodat een museumbezoek een inspirerende ervaring wordt. Het museum stelt vragen en roept mensen op tot nadenken over maatschappelijke ontwikkelingen. Het museum is een middel om mensen te verleiden tot interesse in hun geschiedenis, hun cultureel erfgoed en hun talent tot reflectie te ontwikkelen; om na te denken over hun identiteit.

Samen

Belangrijk onderdeel in het beleid van het Zeeuws Museum is samenwerking met partners vanuit het culturele veld en, in het bijzonder, daarbuiten. Het Zeeuws Museum speelt een actieve rol in het creëren van samenwerkingsverbanden die voor alle partijen een meerwaarde hebben op inhoudelijk gebied (zoals nieuwe producten, kennisdeling en publieksbereik) en/of op het gebied van bedrijfsvoering.

Samen met andere partners draagt het museum ook in 2020 bij aan een aantal van de maatschappelijke opgaven van Zeeland: een vitaal Zeeland (ouderenzorg, mensen met dementie, mensen met een beperking), cultuureducatie voor alle leeftijden, talentontwikkeling, de creatieve industrie, professionalisering van de museumsector, een aantrekkelijke culturele omgeving. Het museum draagt bij aan het zichtbaar en aantrekkelijk maken van Zeeland voor (potentiële) bewoners en bezoekers van Zeeland.

De prestatieafspraken zoals gemaakt met de provincie Zeeland en de Gemeente Middelburg, zijn ondergebracht in drie clusters, waarin de kerntaken van het Zeeuws Museum zijn ondergebracht:

Bewaren & Verzamelen, Inspireren & Verwonderen en Leren & Verbinden. Hoewel de clusters elk hun eigen toegevoegde waarde hebben, zijn deze onlosmakelijk met elkaar verbonden; als er niet wordt bewaard ontbreekt de grondstof voor het maken van presentaties en als we de nieuwe generaties niet met het erfgoed verbinden, zal het draagvlak in de samenleving om te bewaren op den duur verloren gaan.

Om de toegevoegde waarde van het Zeeuws Museum voor de Zeeuwse samenleving volledig weer te geven, kan een vierde element worden toegevoegd: 'Werk & Economie'. Zaken als vestigingsklimaat, werkgelegenheid en de aantrekkelijkheid van Zeeland voor het toerisme kunnen daarin worden benoemd. Deze toegevoegde waarde is een resultaat/afgeleide van de andere drie clusters en is niet een kerntaak van het museum.

Coronacrisis

Als gevolg van de coronacrisis werden wij het afgelopen jaar diverse malen voor voldongen feiten gesteld die ons razendsnel tot actie dwongen. Als eerste was er de omgang met de risico's van het virus voor de medewerkers en de bezoekers en kort daarna de eerste sluiting. Het opgerichte crisisteam leerde om sneller dan ooit te schakelen en besluiten te nemen. De platte organisatie met zelforganiserende teams wierp direct vruchten af, waardoor alle taken rond de sluiting in elk team snel en efficiënt werden afgehandeld. Dit gold ook voor de omschakeling naar thuiswerken voor de kantoormedewerkers. Dankzij de pas geïmplementeerde digitale financiële administratie en de grote bereidheid van de collega's om te leren werken en vergaderen op afstand, kon een groot deel van de werkzaamheden snel weer opgepakt worden en bleek er verrassend veel mogelijk. Naarmate de sluiting langer duurde, bleek het voor veel collega's en met name voor de kring van vrijwilligers en rondleiders steeds zwaarder om het werken in het museum en het contact met elkaar en onze bezoekers te missen. Ook was het zwaar om projecten waar al lange tijd naar werd uitgekeken, zoals de Van de Venne-tentoonstelling en de activiteiten van *Nooit meer Werken*, te moeten uitstellen of aan te passen. De aandacht van het crisisteam verschoof van faciliteren en organiseren naar zorg dragen voor het welzijn.

De aankondiging van de heropening in juni was de reden voor een versnelde realisering van het ticketing- en reserveringssysteem op de website. Ook werden in hoog tempo allerlei aanpassingen in het museum gerealiseerd om het museum binnen het protocol voor een veilig museumbezoek weer te kunnen openen. Onder andere een systeem met tijdsloten, een prettige nieuwe routing en bewegwijzering, online zaalteksten en een kassaloket en toiletten op het Abdijplein waren het resultaat. In deze periode werd ook steeds duidelijker dat de crisis forse financiële gevolgen zou hebben, enerzijds door de extra kosten van het heropenen binnen het protocol en anderzijds door het missen van inkomsten. Daarnaast was er sprake van zorg over de ZZP'ers die regelmatig voor het museum werken, zoals de rondleiders, waarvoor vrijwel geen werk was. Door de sluiting en het kleine aantal bezoekers dat per tijdslot kon worden ontvangen, bezochten slechts 16.500 bezoekers het museum. De inkomsten uit entreegelden waren € 154.000 lager dan in 2019 en de extra kosten van de aanpassingen waren € 73.000, onder andere door de extra medewerkers die moesten worden ingehuurd.

Het financiële tekort kon worden beperkt dankzij de extra ontvangen bijdragen van het Kickstart Cultuurfonds € 12.500 en de Provincie Zeeland € 64.000. Daarnaast was er veel begrip bij zowel de provincie als de gemeente bij het aanpassen van de prestatieafspraken.

Met een zucht van verlichting kon de deur van het museum dus weer geopend worden en wende het team publieksontvangst & veiligheid aan de nieuwe situatie. Het letten op een nieuw soort veiligheid, dat deels ook botste met de gastvrijheid die het team zo graag biedt, was lastig. Het was wel fijn te merken dat ondanks de beperkingen van het verplicht reserveren, de vaste route, het toilet buiten het gebouw en later het mondkapje, het publiek ons weer wist te vinden en wij veel complimenten ontvingen over de aanpassingen die wij hadden gedaan. Dat in het najaar het museum opnieuw moest sluiten was dan ook een flinke tegenvaller.

Gelukkig waren er inmiddels online diverse activiteiten gestart, waaronder het museumbezoek met de robot en ZM Teken en werden ook manieren gevonden om het creatieve proces te laten doorgroeien voor de toekomstige projecten. De crisis was een stimulans om op een andere manier naar de werkzaamheden te kijken.

Voor 2021 wordt opnieuw fors minder bezoek verwacht door het effect van de crisis. De verwachting is dat, nadat het museum weer open kan, het strenge protocol nog een groot deel van het jaar een beperking van het aantal bezoekers zal veroorzaken. Daarnaast is het aannemelijk dat het verblijfs- en dagtoerisme nog niet op het peil zal komen van 2019. In de begroting van 2021 is daarom rekening gehouden met lagere bezoekersaantallen. Het eigen vermogen van het museum is op dit moment voldoende hoog om de verwachte risico's in de komende twee jaar te dekken.

Bewaren en Verzamelen

Erfgoed is levend. Om tradities, normen en waarden, technieken en vaardigheden te bewaren is het noodzakelijk om ze actief te beoefenen. Het Zeeuws Museum kiest er daarom voor om, naast het bewaren en verzamelen van Zeeuws cultureel erfgoed, te functioneren als cultuurproducent. Het museum verleent opdracht aan kunstenaars en vormgevers om de collectie op innovatieve wijze te ontsluiten en nieuw werk te produceren dat geïnspireerd is op de collectie en door het Zeeuws verleden. Het gebruikt de collecties als grondstof voor het erfgoed van de toekomst.

Bij het bewaren van een collectie komt veel kijken. Zo hebben collectiestukken voortdurend aandacht en onderhoud nodig om natuurlijk verval tegen te gaan. Daarom is ook dit jaar doorlopend aan de collectie gewerkt, zowel door eigen medewerkers als door externe restauratoren. Daarnaast hebben weer enkele externe onderzoekers gebruik gemaakt van collectiestukken voor hun eigen onderzoek. Bijzonder voor het Zeeuws Museum is bovendien dat via een speciale regeling in november een junior conservator zilver is aangesteld voor een periode van twaalf maanden.

Tijdens de COVID-sluitingen lijkt het museum stil maar gebeurt er op gepaste afstand van alles in het museum en depot. Tijd voor collectieschoonmaak en onderhoud in het gebouw maar ook daarbuiten. In de zomermaanden wordt de buiteninstallatie van Sjuul Joosen, *the Unveiling* (2016), bestaande uit twee zeventiende-eeuwse kanonnen, gegoten door vader en zoon Burgerhuys en de uit aluminium gegoten vader en zoon Joosen, schoongemaakt en opnieuw voorzien van een waslaag door het team van metaalrestaurator Iris Mahu. Voor de passerende bezoeker zijn deze openluchtwerkzaamheden op het Abdijplein een mooie inkijk in behoudswerk. Minder opvallend maar niet minder belangrijk zijn de vele restauratie- en conserveringswerkzaamheden achter de schermen. Metalen objecten uit de archeologische en etnografische collecties, enkele schilderijen, schilderijlijsten, meubelstukken, knipsels en voorwerpen van natuurhistorische aard zijn ook door vakspecialisten onder handen genomen.

Dit jaar is de blik van een aantal medewerkers vooral ook op de inhoud van de collectie als geheel gericht. Middels een collectiewaarderingstraject is de collectie van een nieuwe thematische indeling voorzien, zijn de deelcollecties gewogen en de potenties voor toekomstige collectieontwikkelingen in kaart gebracht. Deze collectiewaardering zal uiteindelijk leiden tot een nieuw collectiebeleidsplan in 2022.

Onderzoek

Het aantal bezoeken voor het doen van onderzoek is in 2020 als gevolg van de verschillende COVID-gerelateerde sluitingen beperkt geweest. Dit jaar ging de aandacht van onderzoekers uit naar diverse collectie-onderdelen, namelijk met zilver gemonteerde Chinees porseleinen objecten, Zeeuwse merklappen, ingelijste collages met huwelijkskaarten en de collectie etnografische wapens. Op verzoek van het Zeeuws Museum heeft onderzoeker Henriëtte Le Cointre ter voorbereiding op een tentoonstelling in 2021 de mogelijkheden met betrekking tot de werken van Jan Heyse in kaart gebracht. Bij die presentatie kan gebruik gemaakt worden van een omvangrijke particuliere bruikleen.

Bruiklenen

De collectie is voortdurend in beweging. Enerzijds doordat deze door schenkingen en aankopen wordt aangevuld met nieuwe objecten. Anderzijds door bruiklenen: het Zeeuws Museum ontvangt van andere instellingen en particulieren objecten in bruikleen en fungeert ook zelf graag als bruikleengever. Zo kan ook buiten de eigen museummuren worden genoten van het Zeeuws cultureel erfgoed.

De uitgaande bruiklenen zijn ook in 2020 uitermate gevarieerd in bestemming en omvang. Zo wordt ten behoeve van een grote reizende tentoonstelling getiteld *Folklore* in het Centre Pompidou te Metz en het MUCEM in Marseille een omvangrijke en bijzondere bruikleen beschikbaar gesteld. Maar ook dichterbij huis vinden objecten van het Zeeuws Museum een tijdelijke bestemming, zoals bijvoorbeeld

in Amsterdam, Enkhuizen, Goes, Veere, Vlissingen Zierikzee. Het Zeeuws Museum mag op zijn beurt bruiklenen ontvangen van zowel musea als van particulieren voor presentaties. Inkomende bruiklenen zijn er in 2020 voor *Dit is Zeeland*, *Wonderkamers*, *Mannenpak* en *H.E.L. - Jan de Prentenknipper*. Daarnaast is voor een uitbreiding in de museale presentatie *Mannenpak* een ruime collectie paeremessen en aanverwante objecten in bruikleen ontvangen van beeldend kunstenaar Frans Dingemanse en enkele andere particuliere bruikleengevers.

Verwervingen

De collectie van het Zeeuws Museum is dit jaar uitgebreid met enkele bijzondere aanwinsten. Deze zijn verkregen door aankoop, zoals bijvoorbeeld een unieke gouden Romeinse halsring, of geschonken. Een prachtig voorbeeld van deze laatste groep is een Nationale Feestrok in mini formaat, een overgooier voor een klein meisje. Een volledige lijst van bruiklenen en aanwinsten wordt weergegeven in het jaarverslag van het Zeeuws Museum op www.zeeuwsmuseum.nl.

Conservatoren van het Zeeuws Genootschap

Ook de conservatoren naturalia van het Zeeuws Genootschap hebben werkzaamheden en activiteiten moeten afstemmen op wat mogelijk was gedurende de periodes van sluiting vanwege COVID. Tijdens sluiting van museum én het depot bestaat gelukkig ook de mogelijkheid van thuis uit aandacht te besteden aan verwerking van inventarisatiegegevens en verrijking van de documentatie. Meerdere publicaties over collectievoorwerpen in het Zeeuws Museum zien het licht en voorbereidingen voor nog meer publicaties zijn ongehinderd voortgezet. Deze vormen een waardevolle factor in het verbinden van publiek met erfgoed, aangezien de natuurhistorische collecties voor het grote publiek voornamelijk alleen toegankelijk zijn via de website van het museum. Ook ten aanzien van de afdelingen archeologie en munten en penningen geldt dat dit jaar vooral via publicaties belangstelling is gewekt en kennis gedeeld.

Inspireren en verwonderen

Het Zeeuws Museum inspireert en verwondert het publiek met een verrassend en onverwacht beeld van het Zeeuwse verleden én het Zeeland van nu en de toekomst. Het museum positioneert het Zeeuws cultureel erfgoed in de wereld. Het Zeeuws Museum bedient een breed publiek van inwoners en (buitenlandse) bezoekers van Zeeland. Een bezoek aan het Zeeuws Museum is voor zowel de inwoners als de bezoekers van Zeeland een bijzondere ervaring en biedt hen (een moment van) ontspanning en reflectie. Het Zeeuws Museum inspireert bezoekers en prikkelt hun verbeeldingskracht. De verhalen bij de objecten inspireren tot nieuwe inzichten en creativiteit. Hierna volgt een overzicht van de presentaties in 2020.

NOOIT MEER WERKEN (27 april 2019 t/m 6 september 2020)

Het Zeeuws Museum stelt zich een wereld voor waarin werken niet meer de belangrijkste structuur vormt waarop ons leven en onze omgeving zijn ingericht. Werk verandert voor iedereen in rap tempo: flex wordt de norm en machines gaan de mens in steeds meer beroepen aanvullen of vervangen. In de toekomst speelt werk voor jong en oud een nieuwe rol. Aan de hand van acht kunstwerken wordt de betekenis van werk onderzocht. Ze laten verschillende strategieën zien om met de verandering van werk om te gaan: het ene roept op tot verzet, het andere probeert het systeem te hacken of bereidt ons voor op een leven na het werk. Weer een ander laat zien hoe we de herinnering aan werk levend houden in rituelen. Voldoende invalshoeken dus voor bezinning over werk en vrije tijd. Met werk van o.m.: James Beckett, Jeremy Deller, Janne van Gilst, Manon van Hoeckel, Christian Jankowski, Lisette Olsthoorn, Helge Prinsen en Ottonie von Roeder.

Twee kunstenaars werken in opdracht van het museum aan dit thema. Fotograaf Janne van Gilst (1991) maakt een videotweeluik over het Zeeuws trekpaard. De paarden zijn niet meer nodig voor het werken op het land. Toch wordt er nog strâo gereden (op Schouwen-Duiveland) om de paardenbenen te ontdoen van ongedierte. De Zeeuwen houden vast aan deze traditie.

Filmmaker Lisette Olsthoorn (1982) maakt de film *Fantasies On How To Strike* over de manieren waarop precare werkomstandigheden doorsijpelen in het dagelijks leven van arbeiders. De film richt zich op het werk van de museumsuppoost en onderzoekt zijn onzekere werkomstandigheden. Mike van den Berge van het team Publieksonvangst & Veiligheid speelt één van de rollen.

In Zeeland is de veranderende rol van werk goed zichtbaar: de beeldbepalende iconen van boer en visser worden langzaam vervangen door een beeld van zon, zee en strand. Een getuige hiervan is het leegstaand erfgoed in het Zeeuwse landschap. Het Zeeuws Museum brengt een dagbladspecial uit bij

de PZC en trekt op met Omroep Zeeland om de betekenis van deze veranderingen voor Zeeland verder te onderzoeken en te delen met een zo breed mogelijk publiek.

MANNENPAK (29 juni 2019 t/m 7 november 2021)

Broek, vest en jas: al jaren vormen ze een drie-eenheid voor elke man. Voor de Zeeuwse man uit de twintigste eeuw is dat niet anders. In deze tijd heeft elk dorp in Zeeland zijn eigen boerenkleermaker. Hij kent de mannen en hun lijven. Hij maakt pakken op bestelling en rondt zijn werk af met zijn kenmerkende signatuur in de vorm van een uniek stiksel. Een Zeeuws mannenpak is van stoere stevige stof; zo zwart en grijs als de Zeeuwse klei, sterk en ruig voor het zware werk, sober voor de zondag en flamboyant voor een feestje, compleet met 'bling-bling'.

In de presentatie *Mannenpak* vertelt het pak het verhaal van zijn eigenaar. Ondanks de bijna identieke vorm tonen de pakken een landschap aan verschillen. Door dragen, werken, verslijten en verstellen zijn de sporen van het gebruik te herleiden. Wie is die man die in dit pak woont? Zijn pak verradt zijn functie binnen de gemeenschap, zijn geloof en zijn werk. De constructie en juist ook de deconstructie geven het pak een eigen gezicht.

Vanaf het jaar 2000 is er geen oorspronkelijke drager meer. Met uitzondering van liefhebbers van het oude Zeeland verdwijnt het traditionele Zeeuwse mannenpak uit het straatbeeld. Totdat...

MESHEFTEN - FRANS DINGEMANSE (28 oktober 2020 t/m 7 november 2021)

De tentoonstelling *Mannenpak* wordt uitgebreid met een ruime collectie boerenzakmessen, of paeremessen zoals de Zeeuwen ze noemen, uit de verzameling van de Zeeuwse beeldend kunstenaar Frans Dingemanse (1944). Naast het verzamelen, onderzoeken en tekenen van Zeeuwse mesheften, snijdt hij ze zelf ook, geheel volgens de lijn van de Zeeuwse traditie. Het zijn werkelijk sculpturale wonderjes! Waar de paeremessen vooral de noeste arbeid op het land, dierenfiguren, jachtaferelen of het religieus leven tonen, snijdt Frans Dingemanse met een knipoog een persoonlijk mes voor zijn opdrachtgevers. Zijn tekeningen met ontwerpen voor de messen zijn ook te zien. Van oudsher draagt een in Zeeuwse streekdracht geklede man in de lange smalle zak van zijn klepbroek een boerenzakmes, dat net boven de leren schede uitsteekt. Het mes wordt voor van alles gebruikt: om een appeltje te schillen, om de zwarte nagelranden schoon te schrapen en om bij onraad de hengsels van de paarden los te snijden. Het mesheft is niet alleen een persoonlijk pronkstuk maar toont tevens het leven en de zielenroerselen van de Zeeuw in zijn omgeving. Het met snijwerk versierde houten heft wordt in Zeeland vanaf de jaren twintig van de negentiende eeuw in opdracht gemaakt.

H.E.L. - JAN DE PRENTENKNIPPER (27 september 2020 t/m 5 september 2021)

Volkskunstenaar Jan Huijszoon, alias Jan de Prentenknipper (1798 – 1870) geeft op geheel eigen wijze vorm aan de wereld om hem heen. Hij trekt, soms samen met zijn gezin, van plaats naar plaats op zoek naar werk. Om het magere inkomen aan te vullen verkoopt hij zelfgemaakte bijbelprentjes. Zo nu en dan vindt hij onderdak bij een boer. In ruil voor een slaapplek maakt hij dan een prent van de boerderij en het werk op het land. Jan zwerft o.a. over de eilanden Zuid-Beveland en Walcheren, door Zeeuws-Vlaanderen en Tholen. H.E.L. is één van de afkortingen die Jan de Prentenknipper gebruikt in zijn werk dat vol met Bijbelse verwijzingen zit. Hier staat het echter voor Hoop en Liefde, twee thema's die centraal staan in het leven van de Zeeuwse prentenmaker dat bepaald geen pretje was.

Knippen is overigens niet het juiste woord voor wat hij doet: Jan de Prentenknipper snijdt en beitelde de voorstellingen uit papier. Vervolgens plakt hij ze op een stevig stuk papier en schildert ze met waterverf en soms ook met handgeschreven teksten. In Zeeland geldt hij als een provinciaal icoon. Zijn werk maakt deel uit van museale collecties maar bijzonder is vooral ook dat er nog veel prenten in particulier bezit zijn. Door deze samen te brengen wordt niet alleen de unieke artistieke kwaliteit van het werk duidelijk, maar krijgen we ook inzicht in de negentiende-eeuwse belevingswereld in Zeeland. In de vormgeving van de tentoonstelling is een belangrijke rol weggelegd voor hedendaags Illustrator Masha Krasnova-Shabaeva. Zij geeft, in opdracht van het Zeeuws Museum, op haar typerende wijze vorm aan het bewogen leven van Jan de Prentenknipper.

DDW 2020 ONLINE: ZEEUWS MUSEUM X REMI VELDHOFEN X HUL LE KES (17 t/m 25 oktober 2020)

Traditiegetrouw presenteert het Zeeuws Museum op de Dutch Designweek in Eindhoven de nieuwe design/moderepresentatie die op het programma staat. Dit jaar vindt de DDW alleen online plaats. Het Zeeuws Museum richt virtuele kamers in om het verhaal te vertellen over het onderzoek naar damast. Dit vertaalt zich uiteindelijk in de tentoonstelling re_USED re_SATIN, verwacht in november 2021 in het museum.

In de achttiende-eeuwse textielcollectie van het Zeeuws Museum springen de rijke, glanzende en kleurrijke damasten jasjes meteen in het oog. Tijd voor een grondig onderzoek naar de herkomst van deze stof. Nog niet eerder is het op zo'n grote schaal in samenwerking met vormgevers onderzocht op herkomst, weefbindingen, kleurgebruik, productie en distributie.

Textielontwerper en -onderzoeker Remi Veldhoven en modeontwerper Sjaak Hullekes bieden inzicht in en bewustwording van hedendaagse duurzame ontwerp- en productiemethodes in vergelijking met die van eeuwen daarvoor.

In samenwerking met textielbedrijven als Wolkat (Tilburg) en EE Exclusives - Van Engelen & Evers (Heeze) presenteert het Zeeuws Museum een blik in de totstandkoming van een nieuw jasje van damast.

Leren en verbinden

De COVID-19-pandemie en de maatregelen ter bestrijding van een verdere verspreiding maken dat het Zeeuws Museum vanaf halverwege maart moet omschakelen van onsite ontvangsten en activiteiten op zaal, in de werkplaats en in de ontvangstruimte naar online presentaties en publicaties. De online bezoeker wordt in 2020 een actieve museumbezoeker.

ONSITE educatie t/m 12 maart

Tot 12 maart vinden er onsite in het museum nog allerlei activiteiten plaats. Er zijn cursussen door de Vrije Academie (filosofie, kunstgeschiedenis en verdieping symboliek), lezingen, presentaties en workshops door eigen medewerkers (waaronder op 12 februari een college over de *Wonderkamers* voor University College Roosevelt (UCR)) en door de UCR (met op 5 februari de Hurgonjelezing met Klaas van Berkel, Rijksuniversiteit Groningen, en op 4 maart met Lotte van den Bergen van het Etty Hillesum onderzoekscentrum). De coronarichtlijnen maken de ontvangst van onderwijsgroepen en lezingen na 12 maart praktisch onmogelijk. Vanaf maart zijn dan ook alle bezoeken en activiteiten voor het voortgezet onderwijs afgelast.

Onderwijs

Leerlingen van de Frans Naereboutschool (Middelburg) bezoeken het museum op 22 januari om deel te nemen aan het programma Kunst kijken op zaal. Basisschool De Schakel (Oudelande) neemt deel aan beide educatieve programma's Beestenbal en Beeldtaal bij *Dit is Zeeland*. Basisschool Jan Wouter van den Doel (Zierikzee) komt zelfs met de groepen 1 en 2, de kleuters dus, naar het Zeeuws Museum op 14 februari.

Ook zijn tot 12 maart 2020 drie basisscholen (ABS, Wilgenhof uit Middelburg en Het Kompas uit Oost-Souburg) actief met gastlessen op school en museumbezoeken voor het programma ZM in de school, de doorgaande ontwikkelingslijn van het Zeeuws Museum.

Musea Bekennen Kleur/G8

Vanaf december wordt een onderwijspilot gelanceerd door het landelijke platform *Musea Bekennen Kleur* (MBK). Deze onderwijspilot is bestemd voor de groepen 8 (=G8) van het basisonderwijs. De twaalf musea die in 2020 deel uitmaken van MBK testen in deze pilot nieuw lesmateriaal uit in een basisschool met als onderwerp culturele diversiteit. Leerlingen worden uitgedaagd onderzoek te doen naar de vragen: Wie ben ik? Wie ben jij? Dit onderzoek gaat over henzelf, maar ook over familie, de wijk, een object, een tentoonstelling. Wat hebben ze (al dan niet onbewust) ontvangen, en wat willen ze doorgeven? Wat is de invloed van het verleden op hun eigen leven, of op die van hun familie, stad of omgeving.

MBK is voor deze pilot een samenwerking aangegaan met twee basisscholen op Curaçao. Leerlingen zijn gefilmd en vertellen over hun leven en de geschiedenis van Curaçao en stellen vragen aan leerlingen in Nederland. Het Zeeuws Museum gaat voor deze pilot een samenwerking aan met basisschool Het Kompas in Oost Souburg. Kunstenaar Femke Gerestein is door het Zeeuws Museum gevraagd als projectverantwoordelijke voor de verdere opzet van deze samenwerking. Met de keuze van het Kompas is ook ingezet op allebei de twee groepen acht.

Betekenisvolle ontmoeting

In de tentoonstelling *Nooit Meer Werken* bij het werk van Ottonie von Roeder hebben vrijwilligers van het Zeeuws Museum in 2019 en de eerste drie maanden van 2020 bezoekers geïnterviewd en enquêtes laten invullen. Vragen, opgesteld door kunstenaar Ottonie von Roeder, zijn leidend geweest: hoe denken zij over de toekomst van werken? Hoe denken zij over de nieuwste technologie en robotica van de eenentwintigste eeuw? Van deze interviews zijn aantekeningen gemaakt. Onderzoek

en waardering hiervan leert dat uit de gegevens van ruim 350 geïnterviewden blijkt dat ruim 100 interviews bijzondere gesprekken hebben opgeleverd. Dit is belangrijk voor het Zeeuws Museum omdat het een plek voor betekenisvolle ontmoetingen wil zijn. In coronatijd is het Zeeuws Museum ook gesloten voor vrijwilligers, dat is erg jammer, omdat juist die de ontmoeting met bezoekers vaak "betekenisvol" maken.

ONSITE activiteiten vanaf 14 juni

Een groep in coronatijd bestaat uit maximaal zes tot acht personen. Deelnemers van groepen moeten zich volgens de RIVM-richtlijnen houden aan de anderhalve meter afstand. De zalen in het ZM zijn echter te klein om corona proof groepen te ontvangen. Het Zeeuws Museum zet daarom voor groepen in op buitenactiviteiten.

Familierondleiding Abdij

Deze wandeling over het Abdijsplein en door de kerken en de kloostergangen richt zich op families van maximaal acht personen en vindt plaats op donderdagen en zaterdag in augustus en september. De wandeling wordt uitgevoerd in samenwerking met de Abdijkerken en begeleid door museumdocenten van het Zeeuws Museum, welke voor de benodigde informatie worden geïnstrueerd door architect en kerkbestuurder Johan de Koning. Deelnemers ontvangen van de museumdocent een hand-out over de Abdij. Mireille Hentenaar ontwerpt een eenvoudig pamflet over de Abdij voor kinderen vanaf acht jaar. Op 25 september krijgen ook de zakelijke Vrienden een uitnodiging voor deze corona proof Abdijswandeling.

Ontvangst groepen op het abdijsplein

The 'summerschool' van 50 leerlingen van de Archipel basisscholen wordt in samenwerking met de UCR met rapmuziek en streetdance ontvangen op het abdijsplein (28 juli). Op 22 augustus worden 150 nieuwe UCR studenten hier verwelkomt met een ludiek studiespel over de Abdij.

Rondleiding "In Volle Vrijheid"

Op donderdag 1 oktober starten onsite in het museum de rondleidingen "In Volle Vrijheid" voor schoolgroepen, waaraan de Frans Naereboutschool (Vlissingen), De Palmenhof (Sint Laurens), De Goede Polder (Vrouwenpolder) en archipelschool Het Talent en de ABS (Middelburg) deelnemen. In de herfstvakantie wordt deze rondleiding ook als familierondleiding aangeboden.

ONLINE activiteiten vanaf 12 maart

UCR colleges

Samen met het Zeeuws Museum realiseert UCR twee colleges in maart en april waaraan studenten van de nieuwe studierichting Engineering deelnemen. Zij bezoeken online via een Prezi presentatie de tentoonstelling *Nooit Meer Werken* en stellen vragen aan curator en samensteller van de tentoonstelling, Ivo van Werkhoven. Bij de start van het nieuwe collegejaar hebben belangstellenden uit heel Nederland deelgenomen aan een online college over het onderzoek en werk van kunstenaar Ottonie von Roeder, wiens werk te zien is in *Nooit Meer Werken*.

Collectieverhalen en ZM Teken

Vanaf april publiceert het Zeeuws Museum een serie van Collectieverhalen, met als favoriet van de online bezoeker het verhaal over een van de quilts van het Zeeuws Museum. Vanaf begin augustus worden films met tekenopdrachten voor online bezoekers gemaakt door kunstenaars die zich laten inspireren door de online collectie. Deelnemende kunstenaars aan ZM Teken in 2020 zijn Michiel Paalvast, Femke Gerestein en Liesbeth Labeur.

Rondleidingen met de robot

Woensdag 28 augustus is in het Zeeuws Museum de eerste rondleiding met de robot van Smartrobot.solutions. Vanuit thuis kunnen bezoekers na het downloaden van een applicatie, met een robot op zaal de presentatie *Dit is Zeeland* verkennen. De rondleider bij de robot staat garant voor een gedetailleerd verhaal op zaal en maakt de rondleiding interactief.

De eerste robotrondleidingen vinden plaats in een samenwerking met eventbureau Meet Me Events en WVO Zorg en belangstellenden uit de directe kennissenkring van het Zeeuws Museum. Een tweede programma met robotrondleidingen start in december, en maken deel uit van de online familieactiviteiten tijdens de kerstvakantie.

ONLINE Educatie

Digitale downloads

Vanwege de gedwongen overstap naar vooral online activiteiten moeten vertrouwde onsite hands-on educatieve instrumenten zoals de veel gebruikte interactieve rondleiding worden vervangen. Een belangrijke manier om interessante (en relevante) online producten aan te bieden zijn digitale downloads.

De digitale publicatie *Vleugelslag* wordt samengesteld met als uitgangspunten de tentoonstelling *Nooit Meer Werken* en de semipermanente presentatie *Dit is Zeeland*. Verschillende docenten en leerlingen testen deze publicatie dit jaar, lancering vindt plaats in 2021. Deze digitale download is bestemd voor docenten en leerlingen van het voortgezet onderwijs en in het bijzonder zelfs voor leerlingen van de Zeeuwse (en landelijke) Technasia.

In december is de basis gelegd voor de digitale download *Tegelijkertijd*, bestemd voor bovenbouw basisonderwijs en onderbouw voortgezet onderwijs. In deze publicatie worden objecten en kunstwerken uit de presentatie *Dit is Zeeland* als referentie gegeven voor de tien tijdvakken van het geschiedenisonderwijs. *Tegelijkertijd* vormt ook het lesmateriaal waarmee het Zeeuws Museum participeert in het nieuwe educatieve project "Reizen in de tijd", ontwikkeld door Erfgoed Zeeland voor het onderwijs in Zeeland. Dit project gaat online in april 2021.

Sociaal-maatschappelijke programma's

Het programma Huis van Herinnering is in 2020 niet actief uitgevoerd. Wel zijn gesprekken gevoerd om dit programma bij andere organisaties uit te rollen. Tot begin maart is het mogelijk de rondleiding Onvergetelijk Zeeuws Museum te organiseren.

In het najaar organiseert het Zeeuws Museum twee online bijeenkomsten met de coördinatoren van de andere elf musea in Nederland die de Onvergetelijk rondleidingen organiseren. Hier worden ideeën voor activiteiten met kwetsbare groepen gedeeld. Vanuit de afdeling Leisure & Events Management van de Breda University of Applied Sciences is een stageonderzoek verricht onder stakeholders van het Zeeuws Museum. De resultaten van het onderzoek geven meer inzicht in de opzet en uitwerking van de rondleiding Onvergetelijk.

In samenwerking met Samen dementievriendelijk organiseert het museum in 2020 slechts één keer de publiekstraining Goed omgaan met dementie, waaraan dertien mensen deelnemen. Deze training is voor iedereen die meer wil weten over dementie. In de training leert men in simpele stappen beter contact te maken als je een (on)bekende met dementie tegenkomt.

Belevenistafel

Omdat een fysiek bezoek aan het museum ook voor kwetsbare groepen vanaf medio maart niet mogelijk is, is gezocht naar een betekenisvol alternatief. Deze is gevonden door deelname aan de digitale Belevenistafel (<https://www.zeeuwsmuseum.nl/nl/plan-je-bezoek/nu-in-het-museum/activiteiten/belevenistafel>). Sinds 21 september, Wereld Alzheimer Dag, maakt het Zeeuws Museum deel uit van de Belevenistafel met het programma Onvergetelijk Zeeuws Museum. Deze 'tafels' zijn te vinden op 800 locaties in Nederland en België.

De bewoners van zorginstellingen zitten met elkaar of met hun naasten rond de digitale tafel en bekijken samen uitgebreid afbeeldingen van tien Zeeuwse topstukken uit de collectie van het Zeeuws Museum. Door ondersteunende vragen te stellen en beeld- en geluidsfragmenten te tonen, komen verhalen en herinneringen bij de deelnemers naar boven en ontstaan onverwachte gesprekken.

De Onvergetelijk Zeeuws Museumtafel is een project van STUDIO i - platform voor inclusieve cultuur (een initiatief van het Stedelijk Museum Amsterdam en het Van Abbemuseum Eindhoven) in samenwerking met Onwijs. De Zeeuws Museum tafel is mede tot stand gekomen met steun van de Vrienden van het Zeeuws Museum.

Museum Plus Bus

De Museum Plus Bus heeft tot 10 maart op negen dagen met grote groepen bezoeken aan het Zeeuws Museum gebracht. Daarna gaat de Museum Plus Bus met een tentoonstelling van replica's van kunstwerken naar ouderen in woonzorgcentra verspreid over heel Nederland.

Interdisciplinair samenwerken

Samen met Muziekschool Zeeland is een pilot gestart waarin het thema Eenzaamheid centraal staat. Docenten van de muziekschool en medewerkers van het Zeeuws Museum hebben vier bijeenkomsten belegd. Stakeholders worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze pilot. De wens is met elkaar te

werken aan een laagdrempelige mogelijkheid om (im)materieel erfgoed én muziek in te zetten als hulpmiddel tegen eenzaamheid voor thuiswonende ouderen.

Digitale Strategie

De digitale strategie van het Zeeuws Museum draagt bij aan de missie van het museum om nieuwe generaties te verbinden met het erfgoed van Zeeland. Het heeft als voornaamste doel het realiseren van een grotere impact met meer snelheid. Uitgaande van de kerntaken van het museum wordt onderzocht hoe digitale middelen daaraan kunnen bijdragen. De strategie wordt gefaseerd uitgevoerd. In 2020 is als gevolg van de coronacrisis een deel van de plannen versneld uitgevoerd. Na de introductie van het benodigde ticketingsysteem op de website is ook een videotheek toegevoegd met de films die door het Zeeuws Museum zijn geproduceerd. Met behulp van social media zijn online kleurplaten, de Collectieverhalen en ZM Tekenen onder de aandacht gebracht. Eind 2020 is onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid, klantvriendelijkheid en veiligheid van de website.

Social media

De social media zijn in 2020 belangrijker dan ooit om de zichtbaarheid van het museum te vergroten en ook de activiteiten te tonen die niet voor het grote publiek toegankelijk zijn, zoals de maatschappelijke programma's. Uit de toename in de breedte van de aantallen deelnemers aan de sociale media kanalen blijkt een groter gerealiseerd bereik. Doordat minder advertenties zijn geplaatst is het bereik alleen organisch gegroeid.

	31-12-2020	31-12-2019	GROEI
Twitter	11318	11400	-1%
Facebook	3983	4126	-3%
LinkedIn	824	650	27%
Instagram	2711	2353	15%
Pinterest	1664	1600	4%

Onsite bezoekers

		2020		2019		t.o.v. 2019
volwassenen		3447	21%	8980	18%	-62%
kinderen/ jongeren		1393	8%	4732	10%	-71%
korting/ acties		1425	9%	4743	10%	-70%
VIP kaart		698	4%	1177	2%	-41%
Museumkaarthouders volwassenen		7881	48%	18399	37%	-57%
Museumkaarthouders jongeren		484	3%	895	2%	-46%
Entree gratis		1117	7%	10813	22%	-90%
Totaal bezoek museum		16445	100%	49739	100%	-67%
op locatie		742		9737		-92%
totaal		17187		59476		-71%

Het bovenstaande overzicht weerspiegelt het verloop van 2020. Een flink deel van de afname is te verklaren door het wegvallen van de grote evenementen zoals de N8vdN8 en de DDW op locatie. Naast een volledige sluiting van enkele maanden kunnen vanwege de beperkingen door de RIVM-richtlijnen en het daarop gebaseerde protocol van bezoek maar zo'n 110 bezoekers per dag ontvangen worden, terwijl dat er normaal gesproken met name in de zomer veel meer zijn. Positief is dat de Museumkaart- en VIP kaarthouders ons trouw zijn blijven bezoeken, de daling is hier minder groot dan in andere groepen.

Zeeuws Museum Zakelijk

Het netwerk Zeeuws Museum Zakelijk is een community van maatschappelijk betrokken ondernemers, die geïnteresseerd zijn in de Zeeuwse cultuur. Het netwerk heeft als doelstelling financieel bij te dragen aan activiteiten van het Zeeuws Museum en het vergroten van draagvlak voor het museum in Zeeland. Het netwerk telt eind 2020 zeventien leden. Zeeuws Museum Zakelijk maakt de doorlopende leerlijn voor het basisonderwijs 'Zeeuws Museum in de school' mede mogelijk. De jaarlijkse inspiratiebijeenkomst vindt plaats in de vorm van een zeer plezierige Abdiwandeling.

Financieel jaarverslag

Het boekjaar werd conform de begroting afgesloten met een licht positief resultaat van € 12.000. Dankzij de ontvangen steunbijdragen vanwege de coronacrisis van de Provincie Zeeland en het Kickstart Cultuurfonds en de maatregelen die genomen zijn om kosten te besparen, is het boekjaar zonder tekort afgesloten. De liquiditeits- en vermogenspositie zijn per balansdatum gezond. Een kanttekening hierbij is dat een deel van de besparingen doorgeschoven kosten betreft. Deze uitgaven zijn uitgesteld en zullen de komende jaren alsnog worden gedaan.

De kosten zijn lager dan vorig jaar, doordat de huur met ruim € 600.000 is verlaagd. De hoogte van de huur is op verzoek van het museum getoetst en er werd vastgesteld dat de huur niet marktconform was. De subsidie van de provincie Zeeland is met hetzelfde bedrag verlaagd.

Als gevolg van de coronacrisis zijn de opbrengsten uit entreegelden € 154.000 lager dan in 2019. Per saldo werd € 12.000 onttrokken aan bestemmingsfondsen en -reserves en werd € 24.000 aan de algemene reserve toegevoegd.

De organisatie heeft een gezonde financiële basis, maar blijft in hoge mate afhankelijk van subsidies en fondsbijdragen. De verwachting is dat in 2021 en waarschijnlijk ook in 2022 de begroting onder druk zal staan als gevolg van de coronacrisis.

	2020 werkelijk	2020 begroot	2019 werkelijk
Lasten:			
Personeel	1.610	1.620	1.613
Projecten	216	214	367
Huisvesting	705	695	1.343
Overige	429	403	507
	2.960	2.932	3.830
Baten:			
Subsidies en bijdragen	2.690	2.691	3.159
Projecten	30	30	210
Entreegelden	95	92	249
Overige	157	155	237
	2.972	2.968	3.855
Exploitatiesaldo	12	36	25

Het financieel verslag is afgeleid van de jaarrekening 2020 met goedkeurende controleverklaring van Rijkse Accountants.

Begroting 2021

De begroting voor 2021 is als volgt: *€ 1.000

Lasten:	
Personeel	1.818
Projecten	518
Huisvesting	722
Overige	<u>471</u>
	3.529

Baten:	
Subsidies en bijdragen	2.708
Projecten	364
Entreegelden	122
Overige	<u>43</u>
	3.237

Saldo	292/-
Egalisatie subsidies	<u>85</u>
Begroot exploitatietekort	207/-

Risico analyse

In 2020 is een risicoanalyse opgesteld om vast te stellen of het eigen vermogen voldoende is om de risico's van de organisatie te dekken. De risicoanalyses voor veiligheid en personele zaken zijn in 2020 geactualiseerd. De belangrijkste risico's worden hierna weergegeven. Vastgesteld is, dat het eigen vermogen voldoende is om de financiële gevolgen van de risico's te dekken.

Ten opzichte van risico's wordt een voorzichtige houding aangenomen. Risico's worden waar mogelijk gemeden en door preventieve maatregelen beperkt. Daar waar bij het cultureel ondernemerschap behorende risico's worden aangegaan, wordt vooraf getoetst of de omvang van het eigen vermogen afdoende is ter dekking van deze risico's. Aan risico's waar sprake kan zijn van imagoschade wordt extra aandacht besteed. In onderstaande tabel worden de risico's weergegeven die een grote impact kunnen hebben en de genomen maatregelen om de verschillende risico's te beheersen. De kans op het zich voordoen van de risico's is gebaseerd op een schatting aan de hand van ervaringen uit het verleden en bekende situaties bij andere organisaties.

De belangrijkste risico's zijn als volgt geïnventariseerd:

Risico-categorie	Omschrijving risico	Kans x effect	Genomen maatregelen
Maatschappelijk / politiek / omgeving	Klimaatverandering: (wateroverlast en stormschade, binnenklimaat)	Hoog/ Midden	Preventie (bouwkundig en organisatorisch) en verzekering Optimaliseren klimaatbeheersing
Operationeel	Brand, inbraak en diefstal	Hoog	Preventie (bouwkundig en organisatorisch) en verzekering
	Organisatorisch: ziekteverzuim en werving	Midden	Preventieve zorg, organisatieontwikkeling, wervingsbeleid, verzuimbegeleiding verzekering
	Technisch: uitval installaties en internet, calamiteiten, gegevensverlies, hacking	Hoog	Service Level Agreement, Meerjarig onderhoudsplan, preventie (calamiteitenplan), inschakeling deskundigheid en verzekering
Financieel	Afname bezoekersaantallen (t.g.v. coronacrisis)	Hoog	Flexibele schil personele inzet. Onderhouden van nauwe contacten en goede relatie met partners, onderzoek naar alternatieve inkomstenbronnen

Vrienden van het Zeeuws Museum

2020 is een dynamisch en enerverend jaar voor het bestuur van de Vrienden van het Zeeuws Museum (VZM). Dit jaar ligt het accent sterk op het verbeteren van de communicatie richting de Vrienden. Deels omdat de omstandigheden erom vragen en deels om de bekendheid naar buiten toe te vergroten. Het doel is om door persoonlijker contact en inbreng van de Vrienden zelf een sterkere band te creëren en daardoor een groter draagvlak op te bouwen. In dat licht bezien is er ook een proces in gang gezet om alle vrijwilligers van het Zeeuws Museum tot Vriend te benoemen. Zowel een verbeterde en snellere communicatie als het Vriend maken van de vrijwilligers zijn twee aanbevelingen die het bestuur heeft overgenomen uit het Reinwardt rapport van 2018.

Het aantal Vrienden inclusief partners/introducés bedraagt eind 2020 215 personen.

Vriendenactiviteiten

De VZM hebben als missie het financieel en actief ondersteunen van de doelstellingen zoals geformuleerd door het Zeeuws Museum. Om dit optimaal te kunnen doen, organiseren de VZM activiteiten om nieuwe Vrienden te werven en te behouden.

Na de nieuwjaarsreceptie waar Caroline van Santen en Marjan Ruiter de Vrienden informeren over de gedachten achter de onlangs nieuw ingerichte Wonderkamers, stokken de activiteiten. Er is dan geen gelegenheid meer om elkaar fysiek te ontmoeten. De reis naar Mechelen, de speciale Gouden Eeuw wandeling en de uitwisseling met de Vrienden van het Museum Veere moeten uitgesteld worden naar een nader te bepalen datum.

Nieuwe manieren van contact zoeken en houden met de Vrienden worden verkend, wat resulteert in de allereerste VZM Nieuwsbrief. Gezien de positieve en enthousiaste respons wordt dit initiatief hogelijk gewaardeerd. Ook wordt gezocht naar een activiteit die de jaarlijkse nieuwjaarsreceptie kan vervangen en die zo aansluit op de tentoonstelling H.E.L. - Jan de Prentenknipper met werken van Jan Huijszoon. Een online workshop papierknippen wordt in de steigers gezet en zal in februari 2021 gelanceerd worden, exclusief voor de Vrienden.

Op verzoek van het Zeeuws Museum heeft de VZM een bedrag gedoneerd waarmee de rondleiders van het Zeeuws Museum een onzekere periode kunnen overbruggen. Mede door onze steun kan Onvergetelijk Zeeuws Museumtafel gerealiseerd worden. In oktober hebben bewoners van Zorgcentrum Dagelijks Leven Toorenhuis in Middelburg als eerste de tafel feestelijk in gebruik genomen.

Bestuur Vrienden van het Zeeuws Museum

De bestuurssamenstelling verandert in 2020 drastisch, door een afscheid van vier bestuursleden en instroom van vier nieuwe bestuursleden, welke met energie de taken van de scheidende bestuursleden overnemen. Er is een dagelijks bestuur ingesteld bestaande uit de voorzitter, penningmeester en secretaris, die lopende zaken afwikkelen of speciale agendapunten voorbereiden. Verder zijn taken als PR, VZM Nieuwsbrief, externe contacten en activiteiten verdeeld onder het voltallige bestuur. Het bestuur komt in 2020 zes maal bij elkaar en is als volgt samengesteld:

Bram de Muijnck	voorzitter
Ellen Gerritse	secretaris
Gerrit Smit	penningmeester
Jeannette van Honk	lid
Menno van den Hoek	lid
Agnes den Hartogh	lid
Lidy Renout	lid

De Stichting Vrienden van het Zeeuws Museum is aangesloten bij de Nederlandse Federatie van Vrienden van Musea en valt onder de ANBI-regeling.

Volledig jaarverslag

Op de website www.zeeuwsmuseum.nl is het complete verslag van de activiteiten in 2020 inclusief beeldmateriaal online te bekijken.

Marjan Ruiter
Directeur

Maart 2021

Raad van Toezicht

Het Zeeuws Museum wordt geëxploiteerd door de Zeeuwse Museumstichting. Deze stichting wordt bestuurd door directeur/bestuurder Marjan Ruiter. De toezichhoudende taken worden vervuld door de Raad van Toezicht. Bestuur en toezicht verhouden zich zoveel mogelijk tot elkaar conform het Raad-van-Toezicht-model, zoals dat is beschreven in de Governance Code Cultuur uit 2019.

Deze Code wordt door de Raad van Toezicht als richtlijn gebruikt bij het evalueren van zijn werkzaamheden en de samenwerking tussen directeur en toezichthouder. De in de Code beschreven principes en best practices worden toegepast.

In de praktijk betekent dit dat de directeur/bestuurder verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van het museum. De Raad van Toezicht stelt de begroting en de jaarrekening vast en ziet toe op de wijze waarop de directeur/bestuurder gestalte geeft aan het realiseren van de doelstellingen van het museum. De directeur/bestuurder wordt benoemd door de Raad van Toezicht. Benoeming van de leden van de Raad van Toezicht vindt plaats door Gedeputeerde Staten van Zeeland, op voordracht van de zittende Raad en met inspraak van de bestuurder.

Dit jaar vergadert de Raad van Toezicht vier keer. Bovendien heeft één klankbordsessie plaatsgevonden en zijn er meerdere informele overleggen geweest tussen de Raad en de directeur/bestuurder over uiteenlopende onderwerpen. Vanzelfsprekend is daarbij veel aandacht geweest voor de sluiting van het Zeeuws Museum vanwege de maatregelen die zijn genomen ter bestrijding van het COVID-19 virus en de gevolgen daarvan voor de museumorganisatie en haar medewerkers.

De Raad wordt door de bestuurder/directeur regelmatig geïnformeerd over de gang van zaken in het museum. De Raad bespreekt met de directie de plannen die het museum ontwikkelt op inhoudelijk en financieel gebied. Regelmatig wordt een beroep gedaan op de expertise van individuele raadsleden.

De Raad van Toezicht kent één commissie: de auditcommissie. Deze financiële commissie komt jaarlijks twee tot drie maal bijeen.

De voorzitter van de Raad van Toezicht plus een lid voeren jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur/bestuurder en doen, indien daartoe aanleiding is, voorstellen aan de Raad inzake de honorering van de directeur.

De Raad van Toezicht van het Zeeuws Museum bestaat uit vijf leden inclusief de voorzitter. In 2020 hebben geen wijzigingen in de samenstelling van de raad plaatsgevonden.

Samenstelling Raad van Toezicht in 2020

Mirjam van Zuilen, voorzitter

Hoofd Marketing & Communicatie ADRZ (Admiraal De Ruyter Ziekenhuis)

Nevenfuncties:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Rabobank Walcheren/Noord Beveland
- Lid Raad van Toezicht Kinderopvang Zeeuws Vlaanderen
- Lid Raad van Toezicht ZB| Planbureau en Bibliotheek van Zeeland
- Eigenaar Van Zuilen CoCo

Arjen Meeuwsen, vicevoorzitter

Bedrijfscontactfunctionaris gemeente Reimerswaal

Nevenfunctie:

- Eigenaar Meeuwsen Mediation

Bob Crezee, lid, financiële commissie

Partner Quiosq Heritage Projects, Leiden

Nevenfuncties:

- Lid Raad van Toezicht Stichting Hart, Haarlem
- Vicevoorzitter bestuur Zandvoorts Museum

Francien Petiet, lid
Senior policy advisor/project manager, University College Roosevelt

Nevenfuncties:

- Lid van de Raad van Toezicht van Erfgoed Zeeland
- Lid van de Hurgronje-onderzoeksgroep van prof. dr. Arjan van Dixhoorn

Kees Verheijen, lid, financiële commissie
Directeur dienst Financiën, Inkoop en Projecten, Scalda

ACTIVA

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
<u>MATERIELE VASTE ACTIVA</u>				
<u>Bedrijfsmiddelen</u>				
Inrichting en inventaris	212.573		331.215	
<u>Direct in gebruik t.b.v. doelstelling</u>				
Kunstvoorwerpen (P.M.)	p.m.	212.573	p.m.	331.215
<u>FINANCIËLE VASTE ACTIVA</u>				
Vermogen Heijmans Stichting, verwerkt in het kader van de doelstelling		52.381		52.408
VLOTTENDE ACTIVA				
<u>VOORRAAD WINKELARTIKELEN</u>		27.164		23.657
<u>VORDERINGEN OP KORTE TERMIJN/ OVERLOPENDE ACTIVA</u>				
Debiteuren	9.362		5.263	
Te vorderen belastingdienst	91.131		262.811	
Vooruitontvangen facturen	24.944		13.335	
Nog te ontvangen bedragen	28.637		51.484	
		154.073		332.893
<u>GELDMIDDELEN</u>				
Kassen	3.599		7.059	
Banken	2.737.067		2.259.424	
		2.740.666		2.266.483
		3.186.858		3.006.656

PASSIVA

BALANS NA RESULTAATBESTEMMING PER

	31 december 2020		31 december 2019	
	€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN				
<u>Besteedbaar vermogen</u>				
Algemene reserve Zeeuws Museum		1.062.025		1.037.806
<u>Vastgelegd vermogen</u>				
<u>Bestemmingsfondsen:</u>				
Fonds catalogus aankopen PKCZ	11.920		11.920	
Fonds beheer en behoud PKCZ	12.900		0	
Heijmans Stichting	52.383		52.406	
<u>Bestemmingsreserves:</u>				
Reserve aankopen	317.987		317.988	
Reserve wachtgeld	0		0	
Reserve activa bedrijfsvoering	99.393		132.509	
Reserve strategisch personeelsbeleid	132.893		132.893	
Zeeuws Museum in de school	31.898		23.826	
Reserve ontvangen legaten	25.684		25.684	
		685.060		697.226
Totaal eigen vermogen		1.747.084		1.735.032
<u>VOORZIENINGEN</u>				
Voorziening jubilea	24.054		22.643	
Voorziening persoonlijk ontwikkelbudget	77.819		91.624	
Voorziening onderhoud collecties	24.182		23.937	
Voorziening onderh.gebouwen/installaties	59.375		25.593	
		185.430		163.797
<u>SCHULDEN OP KORTE TERMIJN/</u>				
<u>OVERLOPENDE PASSIVA</u>				
Egalisatie subsidies vaste activa	113.177		198.704	
Crediteuren	183.726		89.489	
Nog te betalen aan de Belastingdienst	46.229		50.897	
Nog te betalen bedragen overige	163.030		185.957	
Vooruit ontvangen bedragen	748.181		582.780	
		1.254.343		1.107.827
		3.186.858		3.006.656

ZEEUWSE MUSEUMSTICHTING

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020		2020		2019	
	Realisatie		Herziene begroting 2		Jaarrekening	
	€	€	€	€	€	€
BATEN						
Bijdragen						
Exploitatiesubsidies		2.638.272		2.638.272		3.158.789
Overige bijdragen		51.276		52.700		58.696
Entreegelden		95.254		92.400		248.717
Opbrengst projecten		29.500		29.500		209.946
Overige opbrengsten						
Overige opbrengsten		51.393		48.700		42.269
Verkopen museumwinkel		20.930		20.500		50.978
Vrijval egalisatie subsidies		85.527		85.527		85.527
TOTALE BATEN		2.972.152		2.967.599		3.854.922
LASTEN						
Personeel						
Personeelskosten		1.610.212		1.620.050		1.612.661
Kosten van activiteiten						
Projectlasten		216.308		213.533		367.194
Overige bedrijfslasten						
Huisvesting	705.437		694.900		1.342.709	
Afschrijvingen	123.784		122.000		126.577	
Communicatie/ educatie	133.344		114.100		177.178	
Collectiebeheer en aankoop	55.547		54.500		58.150	
Zakelijke en overige lasten	112.635		110.950		144.363	
		1.130.747		1.096.450		1.848.977
Financiële baten en lasten						
Rentebaten/ bankkosten		2.833		1.500		844
TOTALE LASTEN		2.960.100		2.931.533		3.829.676
EXPLOITATIESALDO		12.052		36.066		25.246
<i>n.b saldo exclusief vrijval egalisatie subsidies</i>		73.475-		49.461-		60.281-
Bestemming exploitatiesaldo						
Mutatie algemene reserve		24.219		57.516		27.931
Toevoeging aan bestemmingsfondsen/ -reserves		21.350		9.150		73.763
Onttrekking aan bestemmingsfondsen/ -reserves		33.516-		30.600-		76.448-
		12.052		36.066		25.246
Resultaat na bestemming		-		-		-

Winstbestemming

Het exploitatiesaldo bedraagt € 12.052 en wordt als volgt bestemd:

Toevoeging aan

a) algemene reserve

resultaat 2020	24.219
	24.219

b) bestemmingfondsen en -reserves:

Reserve Aankopen collectie	0
Reserve ZM in de school	8.450
Reserve PKCZ	12.900

21.350
Onttrekking aan

a) bestemmingfondsen- en reserves:

Reserve Heijmansstichting	-24
Reserve ZM in de school	-378
Reserve activa bedrijfsvoering	-33.115

-33.516
Totaal

12.052
Gebeurtenissen na balansdatum

Sinds 15 december 2020 is het museum als gevolg van de door de overheid genomen maatregelen ter bestrijding van het coronavirus tijdelijk gesloten tot onbekende datum. Dit heeft gevolgen voor de prestaties die worden geleverd aan de provincie Zeeland, gemeenten, Bankgiro Loterij en fondsen. De provincie en gemeente hebben inmiddels laten weten coulant met deze situatie om te gaan. Met de Bankgiro Loterij en fondsen wordt overlegd over de situatie.

ALGEMENE TOELICHTING

De activiteiten van de stichting bestaan uit het verrichten van alle handelingen met betrekking tot de exploitatie van het Zeeuws Museum.

Indien noodzakelijk voor het inzicht zijn de vergelijkende cijfers van voorgaand jaar geherrubriceerd.

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het vorige verslagjaar. De grondslagen zijn gebaseerd op de continuïteit van de stichting.

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN VAN BEPALING VAN HET RESULTAAT

Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de richtlijnen voor de jaarverslaglegging 640 (organisaties- zonder-winststreven) gehanteerd. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd op aankoopprijs verminderd met linear berekende afschrijvingen, gebaseerd op de verwachte economische levensduur dan wel op de lagere bedrijfswaarde.

Materiële vaste activa*Bedrijfsmiddelen :*

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op aankoopprijs verminderd met lineair berekende afschrijvingen gebaseerd op de verwachte economische levensduur dan wel op de lagere bedrijfswaarde. Bedrijfsmiddelen die in het verleden met subsidie zijn aangeschaft, zijn opgenomen onder de materiële activa.

Direct in gebruik t.b.v. de doelstelling :

De kunstvoorwerpen die in het Zeeuws Museum aanwezig zijn, worden in de jaarrekening op nihil gewaardeerd. De verzekerde waarde bedraagt € 33.888.771. Deze waarde is inclusief de waarde van de langdurige bruiklenen.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden tegen nominale waarde gewaardeerd en staan niet vrij ter beschikking van de stichting.

Voorraad winkelartikelen

De voorraden (handelsgoederen) worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of lagere netto opbrengstwaarde. Deze lagere netto opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden komt tot stand op basis van 'first in first out'.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden bij de eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en staan ter vrije beschikking van de stichting.

Bestemmingsfondsen en bestemmingsreserves.

De bestemmingsfondsen betreffen vermogen waarvan de bestemming is vastgelegd door derden. Bij bestemmingsreserves is de bestemming vastgelegd door het bestuur van de stichting en goedgekeurd door de Raad van Toezicht.

Voorzieningen

De voorziening jubileumuitkeringen wordt gewaardeerd tegen de contante waarde van de toekomstige vergoedingen in het kader van jubilea, waarbij rekening wordt gehouden met het verwachte toekomstige verloop van werknemers en de verwachte loonstijgingen.

De voorzieningen voor onderhoud gebouwen/ installaties en onderhoud collecties zijn gebaseerd op meerjarige onderhoudsplannen en gewaardeerd tegen de nominale waarde omdat het effect van de tijdswaarde niet materieel is als gevolg van de lage rentestand en de relatief korte looptijd.

De voorziening Persoonlijk Ontwikkelbudget is gebaseerd op het beschikbare budget per medewerker, na aftrek van de bestedingen en is gewaardeerd tegen de nominale waarde omdat het effect van de tijdswaarde niet materieel is als gevolg van de lage rentestand en de relatief korte looptijd. Het POB maakt onderdeel uit van de CAO.

Kortlopende schulden en overlopende passiva

Schulden en overlopende passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde.

GRONDSLAGEN VOOR DE BEPALING VAN HET RESULTAAT

De baten en lasten van het boekjaar worden in de jaarrekening opgenomen, ongeacht of deze tot ontvangsten of uitgaven in het betreffende boekjaar hebben geleid.

Bijdragen en subsidies

Bijdragen en subsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde uitgaven komen/ waarin de opbrengsten zijn gederfd/ waarin het exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De algemene subsidieverordening van de provincie Zeeland (ASV 2013) en de algemene subsidieverordening Middelburg (2007) zijn van toepassing.

Opbrengsten

Opbrengsten worden opgenomen naar rato waarin de diensten en verkopen zijn verricht. Opbrengsten van activiteiten en projecten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de activiteiten en projecten zijn verricht.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten worden aan het verslagjaar toegerekend op basis van de werkelijke ontvangsten en uitgaven, rekening houdend met transitoria.

Pensioenen

De voor het personeel geldende pensioenregelingen worden gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De verschuldigde premie wordt als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Als de reeds betaalde pensioenbedragen de verschuldigde premie overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als overlopend actief, voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Indien er, naast de verplichting voor periodieke pensioenpremies, een verplichting bestaat voor per balansdatum opgebouwde pensioenrechten (backservice verplichtingen), wordt de verplichting in de balans opgenomen tegen contante waarde. Ultimo 2021 (en 2020) waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijks aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. De pensioenuitvoerder is het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

TOELICHTING BIJ DE BALANS PER 31 december 2020

ACTIVA**Materiële vaste activa**

Het verloop van de materiële vaste activa was als volgt:

Stand per 1 januari 2020	€ 331.215
Bij: investeringen 2020	€ 5.142
Af: desinvesteringen 2020 (boekwaarde)	-€ 2.436
Af: afschrijvingen 2020	-€ 121.348
Stand per 31 december 2020	€ 212.573

De volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

Inventaris en inrichting 5-10 jaar

Installaties 3-15 jaar

Direct in gebruik t.b.v. doelstelling**Kunstvoorwerpen**

De collecties in eigendom van het museum worden p.m. vermeld op de balans.

Financiële vaste activa

Specificatie :	31-12-2020	31.12.2019
Vermogen "Heijmans Stichting"		
verwerkt in het kader van de doelstelling	€ 52.381	€ 52.408

Het bestuur van de "Heijmans Stichting" heeft in 1980 het volgende besloten:

- de administratie van de "Heijmans Stichting" wordt ondergebracht bij de administratie van de van de Zeeuwse Museumstichting. Op de balans van de Zeeuwse Museumstichting zullen onder de activa de geldmiddelen c.q. de vorderingen en onder de passiva het vermogen van de "Heijmans Stichting" worden opgenomen.
- ingevolge artikel 2a van het testament van wijlen L. Heijmans, houdende statuten van de "Heijmans Stichting" gevestigd te Middelburg, werken aan te kopen van kunstenaars welke overgaan in eigendom aan de Zeeuwse Museumstichting.
- de rente van het kapitaal van € 22.689, zijnde € 29.691 mag gebruikt worden voor de aankoop van werken van kunstenaars.

Voorraad winkelartikelen	31-12-2020	31.12.2019
Voorraad 31 december	53.193	54.811
Af: voorziening wegens incourant	-26.029	-31.154
	€ 27.164	€ 23.657

De voorziening incourant is gemuteerd op basis van individuele beoordeling van de onder de voorraad opgenomen posten.

Vorderingen op korte termijn/ overlopende activa

Debiteuren	31-12-2020	31.12.2019
Diverse debiteuren	9.362	5.263
Totaal	€ 9.362	€ 5.263

Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.

Te vorderen omzetbelasting	31-12-2020	31.12.2019
Te vorderen	€ 91.131	€ 262.811

Vooruitontvangen facturen	31-12-2020	31.12.2019
Hosting websites en licenties	10.807	10.174
Communicatiekosten volgend jaar	8.995	1.500
Diversen	5.142	1.661
Totaal	€ 24.944	€ 13.335

Nog te ontvangen bedragen	31-12-2020	31.12.2019
Fondsenbijdragen	13.250	23.250
Energiebijdrage	12.525	10.110
Uitkering verzuimverzekering	-	5.442
Museumkaart/ VIP-kaart december	1.698	8.323
Diversen	1.164	4.358
Totaal	€ 28.637	€ 51.484

De vorderingen hebben alle een looptijd korter dan een jaar.

Geldmiddelen

Banken	31-12-2020	31.12.2019
Rekening courant saldi	47.179	33.015
Deposito saldi	2.689.888	2.226.408
Totaal	€ 2.737.067	€ 2.259.423

Het saldo geldmiddelen op 31 december is hoger dan vorig jaar doordat een deel van de bijdrage van de Bankgiro Loterij is gereserveerd voor bestedingen in de komende jaren. Daarnaast waren de vooruit ontvangen bedragen hoger, waren niet alle facturen die betrekking hadden op 2020 op 31 december betaald en is een aantal investeringen uitgesteld naar 2021.

PASSIVA**Eigen vermogen Museum****Besteedbaar vermogen**

Saldo per 1 januari 2020	1.037.806
Toevoeging resultaat 2019 :	
Mutatie fonds activa	33.116
Resultaat 2020	8.897-

Saldo per 31 december 2020

€ 1.062.025

In het vastgelegd vermogen is een fonds activa bedrijfsvoering opgenomen ter grootte van de boekwaarde van de materiële vaste activa die niet met subsidie zijn aangeschaft. Het besteedbaar vermogen wordt gecorrigeerd voor de mutatie in dit fonds.

Exploitatieresultaat 2020

Het exploitatieresultaat 2020 bedraagt

€ 12.052 en is als volgt bestemd:

Toevoeging aan algemene reserve	24.219
Toevoeging aan/ onttrekking overige bestemmingsfondsen/- reserves	
per saldo	12.166-
	€ 12.052

Vastgelegd vermogen**Bestemmingsfondsen:**

De bestemming van de bestemmingsfondsen is vastgelegd door derden.

Fonds catalogus aankopen PKCZ

Stand per 1 januari 2020	11.920
Toevoeging 2020	-
Onttrekking 2020	-
Stand per 31 december 2020	€ 11.920

In 1992 is ten behoeve van de catalogus aankopen PKCZ een fonds ingesteld. In overleg met de provincie Zeeland wordt dit fonds aangewend voor het ontsluiten van afbeeldingen van de collectie in de online database. Dit zal worden gerealiseerd in 2021.

Fonds beheer en behoud PKCZ

Stand per 1 januari 2020	-
Toevoeging 2020	12.900
Onttrekking 2020	-
Stand per 31 december 2020	€ 12.900

Vanaf 2020 wordt jaarlijks een bijdrage ontvangen van de provincie in de kosten van het beheer van de provinciale kunstcollectie. Het gedeelte van de bijdrage dat in enig jaar niet wordt besteed wordt toegevoegd aan het desbetreffende bestemmingsfonds. De besteding in 2020 betreft de huur van depotruimte voor deze collectie.

Fonds Heijmans Stichting

Stand per 1 januari 2020	52.404
Toevoeging 2020	
Onttrekking 2020	20-
Stand per 31 december 2020	€ 52.383

Voor een nadere toelichting zie de financiële vaste activa.

*Bestemmingsreserves:***Reserve aankopen**

Stand per 1 januari 2020	317.987
Toevoeging 2020	-
Onttrekking 2020	-
Stand per 31 december 2020	€ 317.987

De reserve aankopen is gevormd door dotatie van het jaarlijkse restant van het budget aankopen voor de collectie. De reserve is bestemd voor aankopen die de omvang van het jaarlijks budget overschrijden.

Reserve activa bedrijfsvoering

Stand per 1 januari 2020	132.509
Toevoeging 2020	0,00
Onttrekking 2020	33.116-
Stand per 31 december 2020	€ 99.393

Onder het vastgelegd vermogen is een reserve activa bedrijfsvoering opgenomen ter grootte van de boekwaarde van de materiële vaste activa die zonder doelsubsidie zijn aangeschaft.

Reserve strategisch personeelsbeleid

Stand per 1 januari 2020	132.893
Toevoeging 2020	-
Onttrekking 2020	-
	€ 132.893

Vanuit het resultaat van 2013 is een reserve gevormd voor het strategisch personeelsbeleid in de komende jaren. Als gevolg van teruglopende subsidies en gewijzigde inzichten in de museale sector, wordt van de organisatie de komende jaren meer cultureel ondernemerschap en andere, voor de organisatie nieuwe, deskundigheden verwacht. Het resterende budget is het bestemd voor de ontwikkelingen van de organisatie op het gebied van online activiteiten.

Reserve project Zeeuws Museum in de school

Stand per 1 januari 2020	23.826
Toevoeging 2020	8.450
Onttrekking 2020	378-
	€ 31.898

Vanuit het netwerk van zakelijke vrienden van het Zeeuws Museum is een reserve gevormd ten behoeve van het educatieve project Zeeuws Museum in de school.

Reserve ontvangen legaten

Stand per 1 januari 2020	25.684
Toevoeging 2020	-
Onttrekking 2020	-
	€ 25.684

De reserve is gevormd vanuit de sinds 2014 ontvangen legaten van particuliere schenkers. Het bedrag is gereserveerd voor een passende besteding in overeenstemming met de wensen van de schenkers.

Voorzieningen**Voorziening jubilea**

Stand per 1 januari 2020	22.643
Toevoeging 2020	1.411
Onttrekking 2020	-
Stand per 31 december 2020	€ 24.054

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van te betalen jubileumgratificaties van medewerkers van het Zeeuws Museum in vaste loondienst en wordt jaarlijks gemuteerd n.a.v. onder andere de wijzigingen in het personeelsbestand.

Voorziening persoonlijk ontwikkelbudget

Stand per 1 januari 2020	91.624
Toevoeging 2020	5.000
Onttrekking 2020	18.805-
Stand per 31 december 2020	€ 77.819

Deze voorziening is gevormd ter dekking van de kosten van het persoonlijk ontwikkelbudget dat onderdeel uitmaakt van de CAO provincies. Op dit moment hebben 20 medewerkers recht op deze voorziening. Twee Medewerkers hebben het budget volledig besteed. Voor elke nieuwe medewerker wordt € 5.000 gereserveerd.

Voorziening onderhoud collecties

Stand per 1 januari 2020	23.937
Toevoeging 2020	12.500
Overboeking van overlopende posten	6.544
Onttrekking 2020	18.799-
Stand per 31 december 2020	€ 24.182

Op basis van een conserveringsplan voor de komende 3 jaar is een voorziening gevormd voor de kosten van restauratie en conservering. Op basis daarvan wordt jaarlijks € 12.500 toegevoegd aan de voorziening. In 2020 is een aantal balansposten die waren opgenomen onder de nog te betalen bedragen overgeheveld naar de voorziening, omdat dit het inzicht in de cijfers ten goede komt.

Rekening houdend met de toekomstige dotaties in de komende vier jaar, is het saldo per 31 december toereikend om de kosten in de komende jaren te dekken.

Voorziening onderhoud gebouw en installaties

Stand per 1 januari 2020	25.593
Toevoeging 2020	92.000
Onttrekking 2020	58.218-
Stand per 31 december 2020	€ 59.375

Het meerjarig onderhoudsplan opgesteld voor de gebouwen van het Zeeuws Museum wordt jaarlijks geactualiseerd. Rekening houdend met de toekomstige dotaties in de komende vier jaar, is het saldo per 31 december toereikend om de kosten in de komende jaren te dekken te dekken.

Egalisatie subsidies vaste activa

Stand per 1 januari 2020	198.704
Toevoeging 2020	-
Onttrekking 2020	85.527-
Stand per 31 december 2020	€ 113.177

Op de balans is de boekwaarde opgenomen van de materiële vaste activa die met subsidie zijn aangeschaft. Ter grootte van dit bedrag is een egalisatierekening opgenomen.

Nog te betalen bedragen	31-12-2020	31.12.2019
Saldo vakantiedagen per 31 december	49.700	61.600
Belastingdienst	15.327	
Provincie Zeeland (huur, energielasten en subsidie)	46.391	72.497
Aankoop collectie	16.000	-
Projectlasten	7.405	23.881
Accountantskosten	6.738	6.300
Diversen	21.469	21.679
Totaal	€ 163.030	€ 185.957

De nog te betalen bedragen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Vooruit ontvangen bedragen	31-12-2020	31.12.2019
BankGiro Loterij	724.030	577.438
Museumkaart, voorschot ivm coronacrisis	16.514	-
Vooruitontvangen tickets	2.295	-
Diversen	5.342	5.342
Totaal	€ 748.181	€ 582.780

De vooruit ontvangen bedragen hebben een looptijd van korter dan een jaar.

Een deel van de bijdrage van de BankGiro Loterij was bestemd voor de van de Venne tentoonstelling in 2021. Als gevolg van de corona crisis is deze tentoonstelling tot nader order uitgesteld. Het meerjarenplan voor de besteding van de bijdrage is in overleg met de BankGiro Loterij aangepast.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Het jaarlijks bedrag van de met de provincie Zeeland aangegane huurverplichtingen van onroerend goed bedraagt in totaal circa € 320.000, inclusief € 25.000 verwarmingskosten. Voor de huurovereenkomst geldt een opzegtermijn van een jaar.

De bijdrage van de Bankgiro Loterij is gebaseerd op een meerjarige partnership overeenkomst, met een looptijd tot en met 2025.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2020	2019
	Realisatie	Herziene begroting 2	Rekening
<u>Toelichting Baten</u>			
Bijdragen			
Exploitatiesubsidies			
Provincie Zeeland	2.438.646	2.438.646	2.964.491
Gemeente Middelburg	198.956	198.956	193.632
Overige gemeenten	670	670	666
	€ 2.638.272	€ 2.638.272	€ 3.158.789

De subsidie van de Provincie Zeeland wordt als volgt gespecificeerd:

Exploitatiesubsidie	2.062.551	2.062.551	2.018.152
Bijdrage coronamaatregelen	64.405	64.405	-
Beheerssubsidie PKCZ	17.000	17.000	-
Huur depot/ museum	294.690	294.690	946.339
	€ 2.438.646	€ 2.438.646	€ 2.964.491

De provincie Zeeland heeft de exploitatiesubsidie geïndexeerd met 2,2%. De huurcomponent is met ingang van 2020 verlaagd met € 687.000 als gevolg van een herziene huurberekening. De subsidie is gelijk aan de huur die aan de provincie wordt betaald. De gemeente Middelburg heeft de subsidie in 2020 geïndexeerd met 2,75%.

De prestatie afspraken met de provincie en gemeente zijn als gevolg van de gedwongen sluiting tijdens decoronacrisis aangepast. In de jaarrekening is er daarom van uitgegaan dat de subsidies volledig zullen worden uitbetaald. Door de provincie is eenmalig een bedrag van € 64.405 toegezegd in de kosten van de aanpassingen om te kunnen voldoen aan het coronaprotocol.

Vanaf 2020 is jaarlijks € 17.000 subsidie toegezegd voor de beheerskosten van de Provinciale Kunstcollectie. Indien deze subsidie niet volledig besteed wordt, wordt het restant opgenomen in een voor dit doel opgericht bestemmingsfonds. In 2020 is van dit bedrag € 4.100 besteed, waardoor € 12.900 wordt toegevoegd aan het fonds.

De exploitatiesubsidie en de beheerssubsidie van de provincie en de gemeente Middelburg hebben een structureel karakter. De subsidies van de gemeente Middelburg en provincie voor 2020 zijn nog niet vastgesteld.

Overige subsidies en bijdragen

De overige subsidies en bijdragen zijn als volgt te specificeren:

Bankgiro Loterij communicatie	37.500	37.500	41.000
Zakelijke sponsoring ZM zakelijk	8.500	9.000	9.000
Legaten en schenkingen	-	-	2.000
Bijdrage Vrienden Zeeuws Museum	3.700	3.700	3.000
Bijdragen PKCZ auteursrecht	1.106	2.000	1.880
Donaties en diversen	470	500	1.816
	€ 51.276	€ 52.700	€ 58.696

De bijdrage van de Bankgiro Loterij is gebaseerd op een meerjarige partnership overeenkomst, met een looptijd tot en met 2020. In 2021 is de samenwerking verlengd tot en met 2025. Een deel van de bijdrage kan worden besteed ten behoeve van de communicatiekosten van het Zeeuws Museum. Daarnaast wordt via de projectbegroting nog € 17.000 bijgedragen.

Het netwerk Zeeuws Museum Zakelijk heeft 17 leden. De bijdrage is exclusief het deel dat in natura ontvangen is (€ 3.000).

De Vrienden van het Zeeuws Museum dragen € 3.700 bij aan het programma Onvergetelijk, voor mensen met dementie en hun naasten en voor de Kinder Kunstweek.

De bijdrage voor het project auteursrecht betreft een bedrag dat is gereserveerd voor de ontsluiting van de provinciale kunstcollectie. In 2020 zijn afspraken gemaakt met de kunstenaars over de auteursrechten. De opbrengsten zijn ter dekking van de kosten van een daarvoor ingehuurd projectmedewerker.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2020	2019
	Realisatie	Herziene begroting 2	Rekening
Entreegelden			
Rondleidingen en activiteiten	4.197	4.200	27.153
Entreegelden	42.682	43.000	121.451
Entree VIP kaarten	4.526	4.800	7.253
Entree museumkaarten	43.849	40.400	92.859
	€ 95.254	€ 92.400	€ 248.717

Door de perioden waarin het museum was gesloten als gevolg van de maatregelen omtrent het coronavirus en de overige beperkingen van de 1,5 meter economie zijn de bezoekerscijfers veel lager dan andere jaren.

Vanwege de beperkingen kunnen wij tijdens openingstijden maximaal 108 bezoekers per dag ontvangen, normaal gesproken varieert het bezoekersaantal in de zomer van 50-300 per dag, vooral afhankelijk van de weersomstandigheden. Ook is het museum 1 dag minder per week open en opent het later, om een 'coronaproof' rooster op te kunnen stellen voor team publiek en veiligheid. De bezetting is zodanig dat bij uitval van een team de collega's kunnen zorgdragen voor de openstelling van het museum.

Van de Museumkaart is € 16.500 als voorschot ontvangen ter ondersteuning van de liquiditeit. Dit bedrag zal in 2021 worden verrekend met de opbrengsten van bezoekers met een museumkaart en is daarom als vooruit ontvangen bedrag op de balans geboekt. Daarnaast is het voorschot in 2020 verhoogd van 50% naar 55% waardoor de opbrengst per museumkaartbezoek hoger is in 2020. In de begroting was met dit laatste nog geen rekening gehouden.

De bezoekerscijfers zijn ook fors lager doordat grote evenementen zoals openingen, N8vdN8 en de Bankgiro Loterijdagen niet door konden gaan dit jaar. Deels zijn dit gratis activiteiten die geen gevolgen hebben voor de opbrengst uit entreegelden. Hierdoor is de gemiddelde opbrengst per bezoeker hoger dan in andere jaren.

Voor de daling van inkomsten uit rondleidingen en activiteiten geldt, dat de hiermee gepaard gaande kosten niet zullen worden

De bezoekersaantallen waren als volgt:

Volwassenen	3.447	21%	3.700	22%	8.980	18%
Kinderen/ jongeren	1.393	8%	1.100	6%	4.732	10%
Entree korting/ acties/	1.425	9%	1.200	7%	4.743	10%
VIP-kaart	698	4%	800	5%	1.177	2%
Museumkaarthouders volwassenen	7.881	48%	8.000	47%	18.399	37%
Museumkaarthouders jongeren	484	3%	600	4%	895	2%
Entree gratis	1.117	7%	1.600	9%	10.813	22%
	16.445		17.000		49.739	
Op locatie (gratis)	742		1.000	0	9.737	
	17.187		18.000		59.476	
gemiddelde entreprijs (excl. op locatie)	5,54		5,19		4,45	

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2020	2019
	Realisatie	Herziene begroting 2	Rekening
Opbrengst projecten			
De specificatie van de bijdragen voor projecten is als volgt:			
<i>Tentoonstellingen:</i>			
Bankgiro Loterij Dutch Designweek	10.000	10.000	18.490
Bankgiro Loterij Nooit meer werken	7.000	7.000	6.000
Fondsbijdragen Nooit meer werken	-	-	101.500
Bijdrage Vrienden nooit meer werken	-	-	10.000
Provincie Zeeland Nooit meer werken	-	-	35.000
Sponsoring Nooit meer werken	-	-	3.250
Overige opbrengsten	-	-	606
Kickstart cultuurfonds	12.500	12.500	-
<i>Overige projecten:</i>			
Bankgiro Loterij Dit is Zeeland	-	-	2.600
Partner bijdragen Huis van Herinnering	-	-	1.500
Bankgiro Loterij Wonderkamers	-	-	31.000
	€ 29.500	€ 29.500	€ 209.946

De programmering van tentoonstellingen en activiteiten is noodgedwongen, als gevolg van de corona crisis volledig herzien. De tentoonstelling van de Venne is tot nader order uitgesteld en een aantal tentoonstellingen is later geopend dan gepland.

De bijdrage van de Bankgiro Loterij voor de Dutch Designweek is lager dan andere jaren, doordat de kosten van de presentatie lager waren doordat deze uitsluitend online plaatsvond.

Van het Kickstart cultuurfonds is een bijdrage ontvangen voor de kosten van aanpassingen om te voldoen aan het protocol voor een veilig bezoek aan musea tijdens de tentoonstelling H.E.L. Jan de Prentenknipper.

De bijdragen van de Bankgiro Loterij zijn reeds ontvangen.

Overige opbrengsten			
Doorberekende kosten, diversen	5.656	4.700	5.454
Nagekomen baten	45.737	44.000	36.815
	€ 51.393	€ 48.700	€ 42.269

In de nagekomen baten is de nabetaling van de Museumkaart over 2019 van € 22.000 opgenomen. Van de verzekering is een winstuitkering van bijna € 7.000 ontvangen. Verder is in de nagekomen baten de vrijval van de voorziening voor het persoonlijk ontwikkelbudget van 3 medewerkers die uit dienst zijn gegaan en die hun budget niet besteed hadden opgenomen.

Verkopen museumwinkel				
Verkoopartikelen winkel	20.930	20.500	50.978	
	€ 20.930	€ 20.500	€ 50.978	
Gemiddeld per bezoeker	1,27	1,21	1,02	
De inkoopkosten van de winkel bedragen:				
Inkoopprijs van de verkopen	15.680	75% 13.500	66% 37.637	74%
Verkoopkosten	28	500	2.656	
	€ 15.709	€ 14.000	€ 40.293	
Netto bijdrage museumwinkel	5.221	6.500	10.685	
marge	25%	32%	21%	

De lagere inkomsten uit de museumwinkel hangen samen met de lagere bezoekersaantallen. De gemiddelde opbrengst per bezoeker is hoger dan vorig jaar door dat er geen evenementen zijn waarop doorgaans weinig winkelomzet is en juist veel bezoekers ontvangen worden.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2020	2019
	Realisatie	Herziene begroting 2	Rekening
Egalisatie subsidies			
Egalisatie subsidies	€ 85.527	€ 85.527	€ 85.527

De egalisatie subsidies betreft de vrijval van de subsidies en bijdragen die zijn ontvangen voor investeringen in het depot en in de inrichting van het museum in voorgaande jaren. De investeringen zijn opgenomen op de balans en worden afgeschreven. Daar tegenover staat de jaarlijkse vrijval van de egalisatierekening.

Toelichting lasten

Personeel

Salarissen / inhuurkrachten	1.484.638	1.485.000	1.468.990
Ziekteverzuim	6.596	7.000	15.950
Inhuur vakspecialisten alg.	67.369	74.300	30.000
Overige personeelskosten	51.609	53.750	97.720
	€ 1.610.212	€ 1.620.050	€ 1.612.661
De salariskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:			
Brutoloon	967.091	970.000	924.229
Sociale lasten	135.284 14%	148.000 15%	126.452 14%
Pensioenlasten/ FPU	149.045 15%	127.000 13%	137.568 15%
Inhuurkrachten/ freelancers	233.218	240.000	280.741
	1.484.638	1.485.000	1.468.990

Aantal medewerkers

In loondienst (gemiddeld)	17	19
---------------------------	----	----

De extra benodigde bezetting in verband met de corona maatregelen is verantwoord bij de projectlasten.

Evenals vorig jaar is een aantal medewerkers op detachering- of freelance basis aangesteld. Ook wordt een deel van de beveiligers extern ingehuurd. Circa 45 vrijwilligers zetten zich normaal gesproken vrijwel wekelijks in voor het museum. Door de corona crisis en de invoering van het protocol voor een veilig bezoek aan musea is noodgedwongen het vrijwilligerswerk grotendeels stop gezet.

De salariskosten worden in 2020 beïnvloed door de nieuwe CAO, waarin een loonsverhoging van 2% per 1 januari en 1% per 1 juli is opgenomen.

Evenals in 2019 zijn de verzuimkosten laag, doordat de kosten van vervanging van de langdurig zieken meer dan volledig werden gedekt door de verzuimverzekering. Met deze verzekering wordt het verzuim vanaf 30 dagen gedekt. De vervangingskosten voor het overige verzuim en de kosten van deze verzekering komen ten laste van dit budget. Door de coronacrisis is niet voor alle zieken vervanging gezocht in 2020 terwijl de verzekering deze bedragen wel heeft uitgekeerd. Daarnaast is een nieuwe verzuimverzekering afgesloten, waardoor ruim € 5000 is bespaard op de premie.

Het budget inhuur vakspecialisten is bestemd voor onder andere juridisch advies en specifieke deskundigheid voor de collectie. In 2020 is eenmalig, door inzet van een specialist in klimaatbeheersing, geïnvesteerd in kennisoverdracht en het aanpassen van procedures. Het doel daarvan is dat het beheer zoveel mogelijk met het team kan worden uitgevoerd, met minimale inhuur van derden. Het overige budget voor inhuur is niet volledig besteed doordat de taxatie van de PKCZ collectie begin 2021 zal worden uitgevoerd. Het niet bestede bedrag van € 12.900 wordt conform de afspraak met de provincie toegevoegd aan het bestemmingsfonds.

Het budget voor overige personeelskosten is lager dan andere jaren omdat door de coronacrisis minder reis- en verblijfkosten zijn gemaakt en er minder personeelsbijeenkomsten zijn geweest. Daarnaast vonden ook veel bijeenkomsten in 2021 gratis en online plaats, waardoor kosten werden bespaard. In dit budget zijn de opleidingskosten inbegrepen, waarin rekening is gehouden met een dotatie van € 5.000 aan de voorziening voor het persoonlijk ontwikkelbudget voor een nieuwe medewerker. Dit is conform de CAO bepalingen.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2020	2019
	Realisatie	Herziene begroting 2	Rekening
Toelichting in het kader van de Wet Normering Topinkomens			
1) Topfunctionarissen			
<i>Functiegegevens</i>			
M. J. Ruiter	directeur		
Duur dienstverband in 2020	01/01 - 31/12		
Omvang dienstverband (in fte)	1,00		
Gewezen topfunctionaris	nee		
Dienstbetrekking	ja		
<i>Bezoldiging</i>			
Beloning + belastbare onk. vergoedingen	102.391		
Beloningen betaalbaar op termijn	18.253		
Subtotaal	120.644		
Individueel WNT maximum	201.000		
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0		
Totale bezoldiging	120.644		

Gegevens 2019

Aanvang en einde functievervulling	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00
Beloning + belastbare onk. Vergoedingen	101.579
Beloningen betaalbaar op termijn	16.611
Totaal bezoldiging 2019	118.190
Individueel WNT-maximum 2019	194.000

2) Toezichthoudende functies

	M. van Zuilen	A. L. Meeuwsen	B.J. Crezee	F. Petiet	C. Verheijen
functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling 2020	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
<i>Bezoldiging</i>					
Bezoldiging	0	0	0		
Individueel WNT maxima	30.150	20.100	20.100	20.100	20.100
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	0	0	0	2	3
totale bezoldiging	0	0	0	2	3
gegevens 2019					
Aanvang en einde functievervulling	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/12-31/12
Bezoldiging	-	-	-	-	-
-/- onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2019	0	0	0	0	0

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2020	2019
	Realisatie	Herziene begroting 2	Rekening
Kosten van tentoonstellingen en activiteiten			
<i>Tentoonstellingen</i>			
Das Leben am Haverkamp	-	-	5.873
Bilderbuch	-	-	726
Nooit meer werken - tentoonstelling	33.947	33.377	122.642
Nooit meer werken - op locatie	-	-	87.371
Dit is Zeeland	1.287	1.127	11.137
Mannenpak	12.901	9.695	26.224
Dutch Design Week	10.061	10.429	18.490
H.E.L. Jan de Prentenknipper	38.187	36.332	-
vd Venne	1.865	1.865	-
Norwich/ ReUsed ReSatin	22.831	22.851	-
Tentoonstellingen 2020 e.v.	6.056	7.592	6.922
<i>Overige projecten en activiteiten</i>			
ZM open (coronamaatregelen)	73.732	76.070	-
Wonderkamers - herinrichting	-	-	72.172
Werkplaats	3.550	3.870	2.874
Huis van herinnering	39	5	7.546
Digitale strategie/ Overige projecten	11.474	9.920	2.000
ZM in de school	378	400	3.215
	€ 216.308	€ 213.533	€ 367.194

De eigen bijdrage in tentoonstellingen en activiteiten is als volgt te specificeren

Projectbaten	€ 29.500	€ 29.500	€ 209.946
Projectlasten	€ 216.308	€ 213.533	€ 367.194
Saldo eigen bijdrage	-€ 186.808	-€ 184.033	-€ 157.248

In de projectbegroting zijn de kosten van het heropenen en de benodigde aanpassingen in verband met het coronaprotocol voor musea opgenomen. Het betreft de kosten van het verplaatsen van de entree en toiletten naar het Abdijplein, de inhuur van twee extra medewerkers per dag en de aanpassingen in het museum. Een deel van deze kosten wordt gedekt door de bijdrage van het Kickstart Cultuurfonds van € 12.500.

Huisvesting

Huur	338.742	338.900	959.818
Onderhoud installaties en schoonmaak	306.330	297.800	297.258
Gas/ water/ elektra	54.178	52.000	79.649
Belastingen/ zakelijke lasten	6.188	6.200	5.985
	€ 705.437	€ 694.900	€ 1.342.709

Op verzoek van het museum heeft de provincie de hoogte van de huur getoetst aan de daarvoor bestemde normen. Daarbij is vastgesteld dat deze niet marktconform was. Met ingang van 2020 is de huur van de panden in de Abdij verlaagd naar € 320.000, inclusief een component van € 25.000 voor doorberekende verwarmingslasten. De huurcomponent wordt volledig gedekt door de subsidie die hiervoor ontvangen wordt van de provincie.

In de onderhoudskosten is een jaarlijkse dotatie opgenomen aan de voorziening groot onderhoud van € 92.000. Begin 2020 is de onderhoudsvoorziening opnieuw berekend waardoor de jaarlijkse dotatie is verhoogd. De extra kosten in verband met aanpassingen vanwege het coronaprotocol zijn opgenomen op de projectbegroting.

De verwarmingslasten zijn met ingang van 2020 opgenomen in de huur als vaste component. De energielasten zijn daardoor € 25.000 lager. Dit is aangepast vanwege de saldering met de warmte levering aan de provincie vanuit de WKO installatie. Deze component van de huur zal jaarlijks (behoudens indexering) gelijk blijven.

TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2020	2020	2019
	Realisatie	Herziene begroting 2	Rekening
Afschrijvingen	€ 123.784	€ 122.000	€ 126.577

De afschrijvingskosten zijn begroot in een meerjaren investeringsbegroting. Waar mogelijk worden investeringen uitgesteld als de technische levensduur van apparatuur en inventaris langer blijkt te zijn dan verwacht.

Communicatie/ educatie

Promotie en PR	85.550	69.500	99.004
Websitebeheer	9.862	10.000	14.470
Educatie en programmering	37.932	34.600	63.704
	€ 133.344	€ 114.100	€ 177.178

De kosten van promotie en PR worden deels gedekt door een bijdrage van de Bankgiro Loterij van € 37.500. De kosten van promotie en PR zijn lager dan vorig jaar als gevolg van de coronacrisis. De meerkosten a.g.v. de aanpassingen om te voldoen aan het coronaprotocol zijn verantwoord bij de projectlasten. De kosten zijn hoger dan begroot doordat als gevolg van de lockdown is besloten extra uitgaven te doen om de bezoekers die niet naar het museum konden komen te bereiken via alternatieve activiteiten.

De kosten van educatie en programmering zijn lager dan in 2019 doordat in 2020 geen evenementen en beperkt rondleidingen en onderwijsprojecten mogelijk waren. De hiermee samenhangende opbrengsten komen ook te vervallen.

Collectiebeheer

Beheer en behoud	28.429	29.000	36.337
Aankopen collectie	27.118	25.500	21.814
	€ 55.547	€ 54.500	€ 58.150

Ten behoeve van het onderhoud van de collecties is een voorziening gevormd. Op basis van het onderhoudsplan wordt jaarlijks € 12.500 aan de voorziening gedoteerd. Daarnaast wordt vanaf 2020 jaarlijks € 17.000 ontvangen van de provincie als bijdrage in de behoud-, beheerskosten en depothuur van de Provinciale Kunstcollectie. Indien dit bedrag niet volledig wordt besteed, wordt het restant toegevoegd aan de desbetreffende reserve. In 2020 is de subsidie in december toegezegd, waardoor de eerste uitgaven in 2021 zullen worden gedaan. Het volledige bedrag dat was is begroot voor de beheerskosten (€ 12.900) is toegevoegd aan de reserve. De huurlasten zijn verantwoord in de rubriek huur.

Zakelijke en overige lasten

Kantoorkosten	22.292	21.100	32.673
Verzekeringen	42.629	42.500	40.532
Accountantskosten	14.294	14.000	12.300
Organisatiekosten	12.647	14.200	14.218
Sponsorwerving	50	50	250
Inkopen museumwinkel	15.709	14.000	40.293
Nagekomen lasten	2.914	2.600	3.873
Diversen/ onvoorzien	2.101	2.500	224
	€ 112.635	€ 110.950	€ 144.363

De kantoor- en organisatiekosten zijn lager dan in 2019 doordat voor de kopieerkosten wordt samengewerkt met de provincie Zeeland en doordat meer thuis is gewerkt. De inkoopkosten voor de museumwinkel zijn lager als gevolg van de lagere bezoekcijfers.

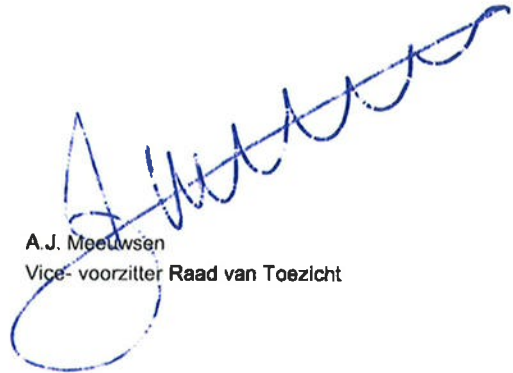
Financiële baten en lasten	€ 2.833	€ 1.500	€ 844
-----------------------------------	----------------	----------------	--------------

Als gevolg van de lage rentestand zijn de renteopbrengsten lager dan de bankkosten. De bankkosten zijn hoger dan verwacht door de kosten van het betalingsverkeer van de online tickets.

De jaarrekening 2020 van het Zeeuws Museum is goedgekeurd en vastgesteld
op 20 april 2021

M.J. Ruiter
Directeur

A.J. Meelwsen
Vice-voorzitter Raad van Toezicht

Aan: de directie en de Raad van Toezicht van de Zeeuwse Museumstichting

A. Verklaring over de in het verslagjaar opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de Zeeuwse Museumstichting gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Zeeuwse Museumstichting per 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 "Organisaties zonder winststreven" en met de bepalingen bij en krachtens de WNT.

De besteding van de ontvangen subsidies in de jaarrekening geeft een getrouw beeld en is opgesteld met inachtneming van hetgeen is vermeld in de Algemene subsidieverordening Zeeland 2013, het Algemeen subsidiebesluit Zeeland 2013, het controleprotocol behorende bij de Algemene subsidieverordening en de in de verleningsbeschikking opgenomen specifieke eisen.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de staat van baten en lasten over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk Zeeuwse Museumstichting zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT- plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarrekening opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- de bestuursverslag en het verslag van de Raad van Toezicht;
- overige toelichtingen, waaronder de WNT-verantwoording;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving, waaronder de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winstoogmerk" en de bepalingen bij en krachtens de WNT vereist is.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving, waaronder de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winstoogmerk" en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De directie is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie in overeenstemming met (onder andere) Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de directie voor de jaarrekening

De directie is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaardbare grondslagen voor financiële verslaggeving, waaronder de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winstoogmerk" en in overeenstemming met de bepalingen bij en krachtens de WNT. In dit kader is de directie verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de directie noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de directie afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de directie de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de directie het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De directie moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften, de onafhankelijkheidseisen en de Regeling controleprotocol WNT 2020. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de directie en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door de directie gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Middelburg, 20 april 2021

Rijkse accountants & adviseurs

Digitaal ondertekend door:
Elvera Vermare
26 mei 2021 07:03 GMT +00:00...
Locatie: Middelburg
Reden: ondertekening van de jaarrekenin...

E.W.M Vermare MSc RA

	Totale begroting		Totaal Provincie		Bewaren & Verzamelen		Inspireren & Verwonderen		Leren & Verbinden		Overige activiteiten	
	Realisatie 2020	Begroting herzien 1	Realisatie 2020	Begroting herzien 1	Realisatie 2020	Begroting herzien 1	Realisatie 2020	Begroting herzien 1	Realisatie 2020	Begroting herzien 1	Realisatie 2020	Begroting herzien 1
Lasten												
<i>Personele kosten</i>												
<i>Materiële kosten:</i>												
- Publiekswerking/ werving	349.652	327.633	279.844	260.600	0	0	224.206	216.250	55.638	44.350	69.808	67.033
- Huisvesting	705.437	694.900	705.437	694.900	176.359	173.725	352.719	347.450	176.359	173.725	0	0
- Afschrijving inventaris en presentatie	123.784	122.000	123.784	122.000	12.378	12.200	92.838	91.500	18.568	18.300	0	0
- Collectiebeheer	98.176	97.000	98.176	97.000	98.176	97.000	0	0	0	0	0	0
- Zakelijke lasten/ nagekomen/ onvoorzien	54.297	54.450	51.333	51.800	7.700	7.770	28.233	28.490	15.400	15.540	2.964	2.650
Totale lasten	2.941.559	2.916.033	2.868.787	2.846.350	536.145	533.703	1.583.612	1.574.718	749.029	737.930	72.772	69.683
<i>Exclusief huur Provincie</i>	<i>2.646.869</i>	<i>2.621.343</i>	<i>2.574.097</i>	<i>2.551.660</i>								
Dekking												
<i>Subsidies</i>												
Provincie Zeeland	2.143.956	2.143.956	2.143.956	2.143.956	454.501	454.501	1.134.453	1.134.453	555.001	555.001	0	0
Huursubsidie Prov. Zeeland	294.690	294.690	294.690	294.690	73.673	73.673	147.345	147.345	73.673	73.673	0	0
Gemeente Middelburg	198.956	198.956	198.956	198.956	0	0	99.478	99.478	99.478	99.478	0	0
Overige subsidies en bijdr.	670	670	670	670	0	0	0	0	670	670	0	0
Projectinkomsten	2.638.272	2.638.272	2.638.272	2.638.272	528.174	528.174	1.381.276	1.381.276	728.822	728.822	0	0
Sponsoring	8.500	9.000	0	0	0	0	0	0	0	0	8.500	9.000
Fondsen/ overige	29.500	29.500	0	0	0	0	0	0	0	0	29.500	29.500
Publieksinkomsten	38.000	38.500	0	0	0	0	0	0	0	0	38.000	38.500
Rondeledingen / activiteiten	4.197	4.200	4.197	4.200	0	0	0	0	4.197	4.200	0	0
Entreegelden algemeen	47.208	47.800	47.208	47.800	0	0	47.208	47.800	0	0	0	0
Entree museumkaarten alg.	43.849	40.400	43.849	40.400	0	0	43.849	40.400	0	0	0	0
Netto bijdrage museumwinkel	5.221	6.500	0	0	0	0	0	0	0	0	5.221	6.500
Overige inkomsten	100.475	98.900	95.254	92.400	0	0	91.057	88.200	4.197	4.200	5.221	6.500
Overige bijdragen	42.776	43.700	4.806	5.700	1.106	2.000	0	0	3.700	3.700	37.970	38.000
Doorb. Kosten/ nagekomen baten	51.353	48.700	5.500	3.500	5.500	3.500	0	0	0	0	45.893	45.200
Rentel/ bankkosten	-2.833	-1.500	0	0	0	0	0	0	0	0	-2.833	-1.500
Totaal baten	2.868.084	2.866.572	2.743.832	2.739.872	534.780	533.674	1.472.333	1.469.476	736.719	736.722	124.252	126.700
Saldo exploitatie	-73.475	-49.461	-124.954	-106.478	-1.366	-29	-111.279	-105.242	-12.310	-1.209	51.480	57.017
Egalisatie subsidies	85.527	85.527	85.527	85.527	0	0	85.527	85.527	0	0	0	0
Saldo	12.052	36.066	-39.427	-20.951	-1.366	-29	-25.752	-19.715	-12.310	-1.209	51.480	57.017

